



ALBUM SELECTIV. II

1969-1960

Sentiment 869

IUNIE — ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI



Desen de TIA PELTZ

72

71

„Pași de început...”



Desen de Tia PELTZ



Ilustrație de Tia Peltz la volumul „Dor” — poezii de dragoste de Mihai Dragomir, apărut de curând la Editura tineretului.

Carti noi, Mai 69

DE LA GRAFICĂ LA PICTURĂ

Int.
Sept
2 1969

O cameră mare, cu ferestre largi: două fotolii, câteva scaune, o canapea, o măsuță; și peste tot pinze — sprijinite de perete, de mobile, pe șevalet. Sintem într-un atelier de pictură. Culori crude — mult roșu, verde, oranș. Linia desenului are ceva de „deja vu”. Nici nu e de mirare, căci subiectele tratate au suscit în totdeauna interesul artistei — localuri, copii etc. E în aceste uleiuri o forță, o vitalitate care irumpe din cadru.

E neașteptat s-o înțelegi însă pe Tia Peltz în postura de pictor. Îi cunoaștem, atât din expoziții cit și din publicații, interesul deosebit pentru grafică, pentru precizia desenului, pentru experimentarea tuturor tehnicilor, de la monotip la litografie.

— De ce ați trădat grafica?

— Artistul nu trădează, experimentează. De aceea n-am abandonat o clipă pensula, chiar dacă am cochetat atât de mult cu grafica.

În adevăr, privind-i ultimele creații înțelegi că școala graficii a servit-o. Numeroasele compoziții pe care le văzusem în caietele de schițe, lucrate în tuș, acum sînt redăte în ulei. Linia n-a mai pus probleme. Rezolvarea răminea căutată în culoare; ea trebuia să creeze atmosfera, sentimentul, încărcătura emoțională. Tia Peltz gîndește mult o lucrare, o compune, o studiază, revine, reface. Deși posedă cu prisosință tehnica culorii, nu se lasă furată de facil, de frumusețea în sine a curcubeului de pe paletă. Ea iubește figurativul exprimat în formele cele mai sintetice și nu renunță la el. Îl folosește aproape întotdeauna însă simbolic; iar culoarea sonorizează imaginea, o face să cînte, să

plîngă. Tia Peltz, în pofida cromaticii violente folosite, rămîne o nostalgică, o însingurată. Dar îndrăgește oamenii și caută să-i înțeleagă. Iar copiii, reprezentanți deosebit de reușit în lucrările de grafică, constituie și în cele în ulei un subiect predilect. Lucrările sînt masive, impunătoare prin sinteza liniilor și prin culorile nete folosite. Chiar dacă uneori te duc cu gîndul la Chagall sau la Matisse, la Rouault sau la Daumier, compozițiile Tiei Peltz rămîn deosebit de personale.

— Ce intenționați cu toate aceste pinze... secrete?

— Să nu mai fie secrete. Pregătesc o expoziție de atelier. Voi selecționa însă numai pe acelea ce mă reprezintă cel mai bine. Voi pune la dispoziția publicului și studiile din caietele de schițe.

Gabriela Bucur



CLOVNI

Desen de TIA PELTZ

4 II 1968

S. Tina



BODEGA

(Din caietul de schițe al TIEI PELTZ)

Pe Tineret. 28 noiembrie 1967



Tineret 1968

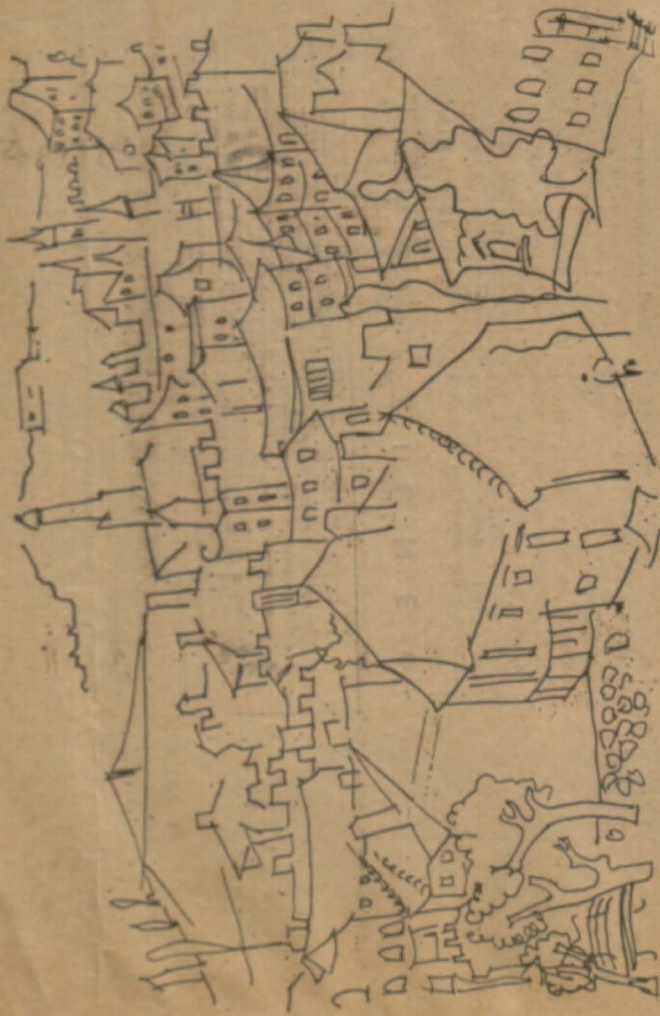
10 noiembrie 1968

(Desen de TIA PELTZ)

COPILUL

67 ↙ 66 ↑ 68 ↘

Reportaj în linii simple



In Buda

In orice anotimp e frumos să vezi un oraș nou; cred, totuși, că primăvara e cel mai frumos.

Am nimerit la Budapesta, în plină lună mai, în niște zile însorite, luminoase și deloc zgârcite în culori. Ce m-a impresionat mai mult în Buda-pesta, e acel amestec de arhaism cu case în stil gotic și baroc, cu cartiere ce-ți amintesc de cel al mediu pe de o parte, iar pe de alta, în contrast cu vechiul, cartiere noi, case moderne cu toate avantajele epocii noastre: termoficare, școli moderne, magazine mari și bine utilitate.

Dunărea joacă, la Budapesta, un rol foarte important. Mândră, ea împarte orașul în două, pe dreapta ei un cartier de vile inconjurate de verdețuri și dealuri; pe stînga găsim Pesta cu o viață pulsantă de metropolă. Iar între Buda și Pesta, cunoscuta insulă Margareta, cu ștran-

duri, băi termale și terenuri sportive. De altfel, loc de mare atracție pentru turiști.

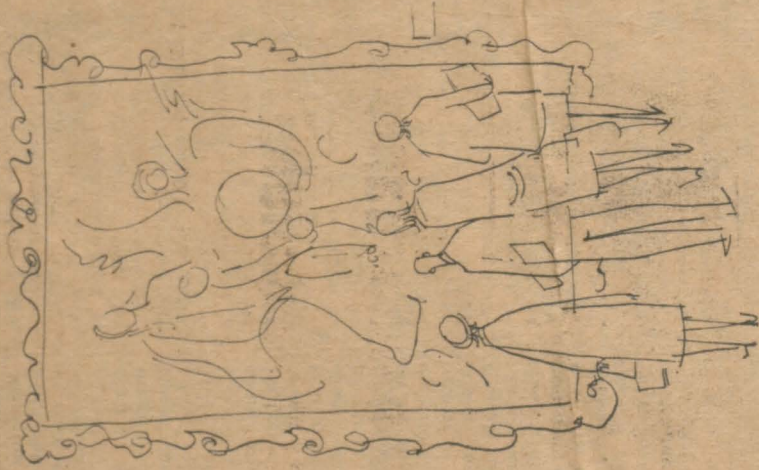
E greu de înșirat toate frumusețile acestui oraș, unde cupolele lucesc în soare ca niște castiele din visurile copilăriei mele, unde Dunărea cu podurile ei vechi, e vecină cu autobuze moderne și unde dealurile întind mîna apei.

În cele trei zile cit am stat la Budapesta, n-am știut ce să văd mai înalt - impresiunea arhitecturii a orașului vechi, eleganța celui nou, monumentele istorice, podurile, bogatul muzeu din Piața Eroilor, teatrele sau micile bistro-uri ce se găsesc la tot pasul și care nu sînt lipsite de poezie și pitoresc.

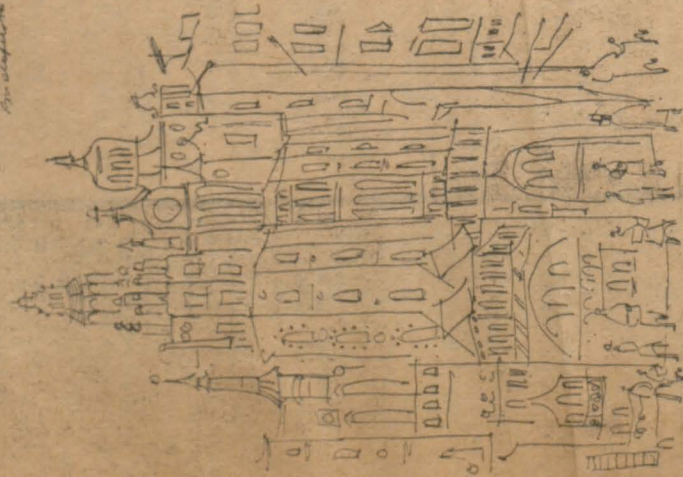
Din mulțimea notațiilor pe care le-am făcut, (desigur, cu unelte artistului plastic), am des-prins cîteva pe care le ofer azi, privitorilor.

Scris: Tia. 21 noi 47

Tia Peltz



Clădirea, vechi
din Buda-pesta



Clădiri din centrul Budapestei

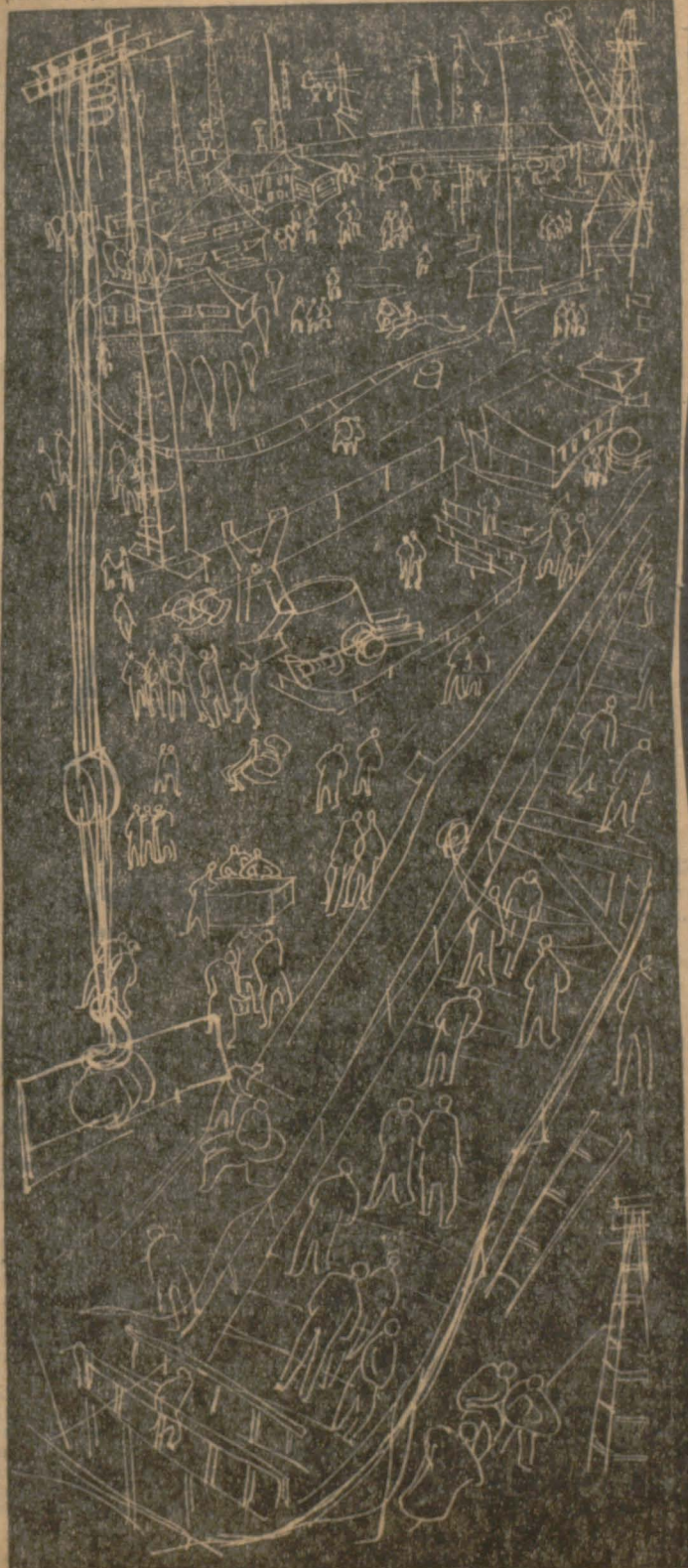
La Muzeul Național



Scris: Lit. 967 (Il. - J. Boiesu)

Desen de TIA PELTZ





Desen de TIA PELZ

1967 1967 Se-tim

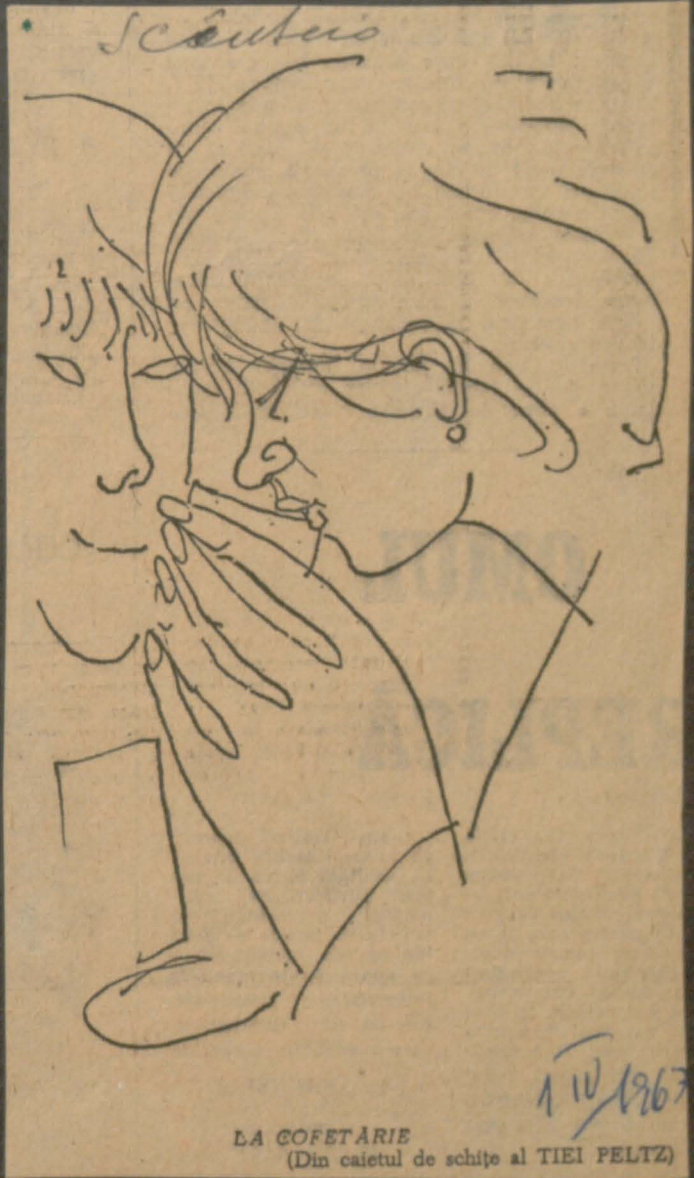
1967
La Teatrul de comedie:
TIA PELTZ - grafică și
N. V. GHINEA - pictură

Odată cu deschiderea
noului sezon, Teatrul de
Comedie își continuă ci-
clul de expoziții de arte
plastice deschise în foaier
și menite să facă din sala
de spectacol un complex
act de cultură. Profilul
de îndrăznețe căutări și
de înaltă tensiune intelec-
tuală al spectacolelor de
pe scenă constituie crite-
riul de selecție și al ex-
pozițiilor pe care teatrul
le găzduiește, trăsături
caracterizante și pentru
lucrările celor doi artiști
prezenți actualmente în
foaier:

TIA PELTZ demonstrează
frecvent o dată cu grupul nume-
ros de desene în tus și de-
sene colorate (tehnică mixtă)
de dată recentă că drumul
său este cel al unui tempera-
ment liric, sensibil și sen-
timental înmăturisit ca alare
în „Portretul de femeie”, care
și-a impus premeditat o pri-
vire critică asupra lumii în-
conjurătoare. Prin înălțate a-
legerea temelor. Tia Peltz
își pune pavăză împotriva
trăsăturilor sale primordiale.
Restaurantul și plașa, trecu-
tori grăbiți învâltă la tronie,
la șarjă caricaturală care se
desmiște, însă, dintr-o ne-
cisă descriere a atmosferei
cărora nu-i este străină o
aură poetică. Liniile desenor-
lor sînt norușă, fluente și de-
notă emisia directă a nota-
rei în fața subiectului. Cu-
ntarea îl înviorază cu o notă
de proaspătăime cu totul îmbu-
rătoare pentru ochi.

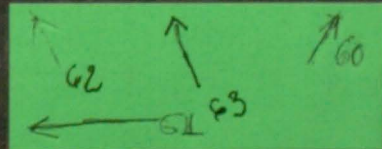
S.T.
VERNISAJUL
2260
UNEI 1967
EXPOZIȚII

Luni la ora 12 în foaie-
rul Teatrului de comedie,
va avea loc vernisajul ex-
poziției de desene și mono-
tipuri aparținând cunoscu-
tei graficiene Tia Peltz.



LA COFETĂRIE
(Din caietul de schițe al TIEI PELTZ)

11/10/1967



15 iulie 1967
Scuterie



In parc



Desen de Tia PELTZ

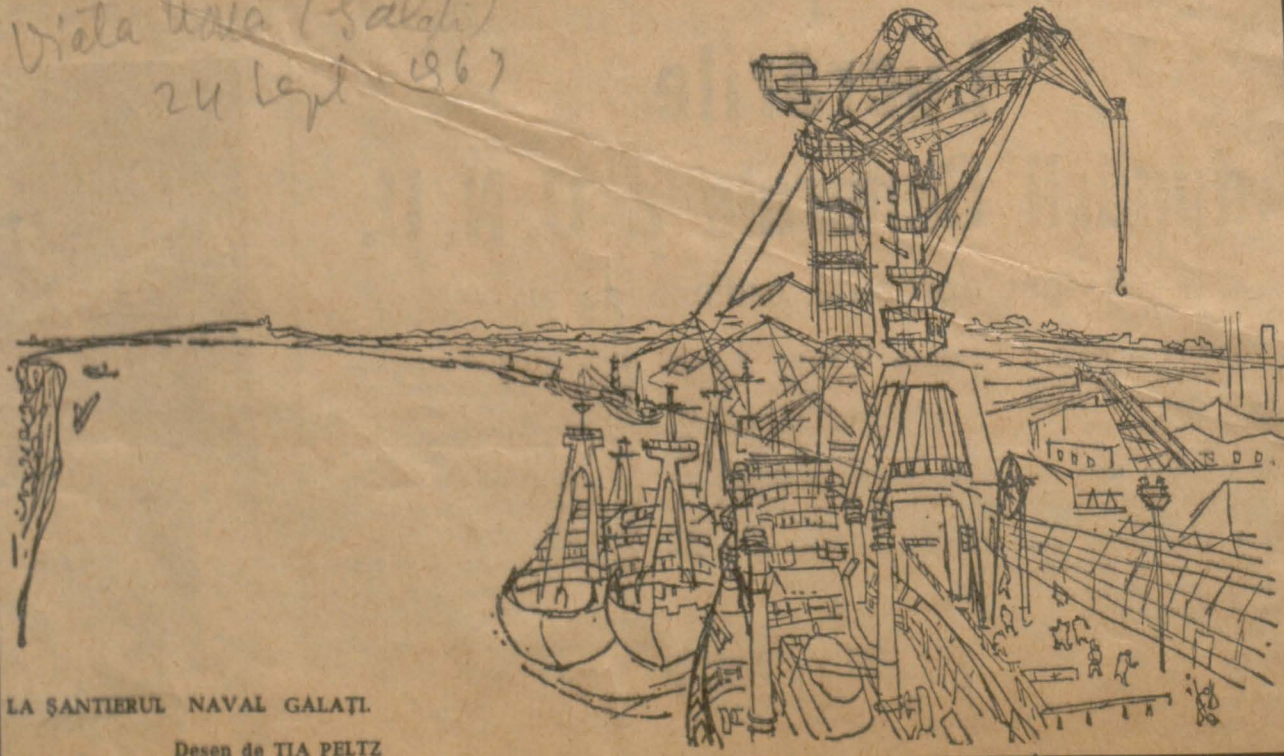
← 58
← 59
↓
10



La înghețată

Ilustrații
de TIA PELTZ

Viata tatei (Galati)
24 sept 1967



LA ȘANTIERUL NAVAL GALAȚI

Desen de TIA PELTZ



56 55



S.T. 24 460



Din caietul de schițe al TIEI PELTZ



SEDINȚA PRELUNGITĂ
(Din caietul de schițe al TIEI PELTZ)

Tia Peltz

C EI TREI ani care despart actuala expoziție a Tiei Peltz de ultima sa personală din martie 1963 ne obligă a face, de la început, o constatare: unele din lucrările prezentate atunci mai dăinuie încă în amintirea noastră, fapt revelatoriu pentru posibilitățile artistei de a fixa chipuri sau scene, punând în lumină ceea ce acestea au mai deosebit, deci mai caracteristic. Inzeștrată cu asemenea calități, Tia Peltz a amplificat nu atât perimetrul său de observație ci, mai ales, participarea sa la procesul de decantare a imaginilor culese.

Actuala expoziție impune vizitatorului împărțirea lucrărilor în trei categorii bine distincte, ierarhizate cronologic, nu după data calendaristică, ci în raport cu procesul de creație. În prima categorie se includ paginile de caiete de schițe, un fel de jurnal al peregrinărilor artistei, inzeștrat cu virtuțile de spontaneitate și veridicitate pe care i le cunoaștem. Figuri surprinse în iuga creionului, atitudinii, umiri, tristeți sau accese de exuberanță, iorlota unei mulțimi, amărăciunea unei singurătăți etc. Unicul mijloc de redare a acestor notații este linia simplă, nervoasă, conturând volumele și insistând doar asupra amănunțelor delimitorii pentru personaje. Subiectele tratate sînt multe, însă, în mare, tema este unică: faptul cotidian.

A doua categorie grupează acele lucrări care, avînd același punct de pornire cu primele, au fost supuse unui

îndelungat, concentrînd astfel rodul consistentului material de observație. Schițele spontane făcute la circ au dat naștere suitei cu clovni, acelea rezultate din studierea celor mici — portretelelor de copii, iar scenele de tîrg sînt atît de dense datorită bogăției și varietății tipurilor umane care le animă. Dacă mai adăugăm și ciclul de portrete ale unora dintre victimele fascismului — portretul de bătrîn este, iară, îndoielă, una dintre cele mai profund emoționante creații ale artistei — credem a fi epulzat, în mare, și această a doua categorie de lucrări.

O ultimă categorie sînt lucrările cu caracter mai personal, mărturiile ale unor stări sufletesti, bogate în metafore, mai feminine prin delicatețea cromatică. Ele ne dezvăluie o artistă cu o problematică spirituală bogată, încercînd să dea răspunsuri, în acest fel, unor întrebări care o frămîntă.

Radu Ionescu

Contemporanul

● Sala „Universul” : Tia Peltz
 agreată de publicul expozițiilor
 pentru desenul satiric și desenul
 duos, oferă acum lucrări mai di-
 ficile : umorul îndrăznește să fie
 amar în chip franc, fără comic
 crispant pentru „galerie” ; duosia
 îndrăznește să fie senzuală, fără
 siropul privitor precurate de
 copil. Această recuțegere în zona
 grave a adus un spor remarcabil
 de expresie. „Circul” e de data
 asta explorat poetic, fără micile
 sociologisme convenționale : bur-
 lesc și grațios, psihologic și plas-
 tic, volubil și pictural, ciclul de
 monotipuri are cel puțin trei piese
 remarcabile. Surpriza : peisaje va-
 poroase, nu fără o spontană nu-
 anță patetică de magie a naturii
 care absoarbe ca o apă vrăjită.
 În toată expoziția verve e însă
 timidă, timorată de nesiguranțe,
 n-are acea energie expresivă pen-
 tru care totuși e evident dotat
 acest talent sensibil și inteligent.

Tia Peltz grafică

Lirism și ironie — vajan
 csodálkozik-e valaki e két
 elem töszomszédságán, mindin-
 kább törvényszerűnek tűnő



TIA PELTZ : „Cură la mare”
 (Din expoziția deschisă astăzi la sala din
 str. Brezoianu 23—25)

szimbiózisán? Tia Peltz olyan
 fájdalmasan gyöngéd líraiság-
 gal szól gyermek- és asszony-
 arcképein, olyan varázsos fi-
 nomsággal teregeti hűvös és
 meleg színeit valószerűtlen,
 csábító meg riasztó tájain, ami-
 lyen finom éllel műiat a nya-
 kig gombolt, pálinkázó tenger-
 parti nyaralóvendégen, s ami-
 lyen félelmetes szenvedéssel
 emlékezik a *Halálgyár*-ciklus
 arcain. Szemnek szóló vers ez
 a grafika — de nem a színek
 rímei, nem a vonalak ritmusa
 miatt, hanem abban, ahogy
 egyetlen, uralkodó érzelem,
 gondolat vagy hangulat sugal-
 lására a lehető legkevesebb
 eszközt veti be; mintha csak
 az lenne az igénye önmagával
 szemben, hogy annyi idő alatt
 közöljön mindent, amennyi egy
 vers elolvasásához elegendő.

Mosolyog gyöngéinken — de
 a többi mosolygónál azért
 több, mert egy kis szenvedés
 van e gúnyolódásban; amikor
 azonban az Anna Frank arco-
 kat képzelelénk, ebben a lát-
 szólag csak-lírai, csak-gyön-
 géd, a halálnak csupán a félel-
 mét-árnyékát sejtető hangvétel-
 telben több gyűlölet rejlik,
 mint a százalagos borzalom-
 ábrázolatokban, mint Moore
 freskóterv-szerű, hideg óvó-
 hely-rajzainak tragikus monu-
 mentalitásában, melyből csak
 a tömeg sorsszerű, végzetszerű,
 arc nélküli vonaglását érzem,
 és ezért tehetetlenségre kárhoz-
 tatóan nyugóz le. Peltz nem a
 végzetszerűt, nem a dantei ví-
 ziót látja és láttatja meg —
 hanem éppen a sorselleneset,
 az ember kötelezően és termé-
 szetesen szép sorsának ellent-
 mondót: az esztelent. („Erede-
 tileg más volt a ciklus címe —
 mondja. — *Miért ölték meg
 őket*: ezt kérdeztem a címben
 is, ezt kérdezem a rajzokkal
 is...”)

Erős egyéniség; vonalvezeté-
 se, színvilága összetéveszthe-
 tetlenül sajátos — és nem csu-
 pán asszonyos gyöngédségből,
 szép-szeretetből, finom ironiá-
 ból áll össze. Cirkuszi rajzain
 például a groteszk kuszaság
 ágál, fintorok vigyorognak és
 gnómikus arcok és helyzetek
 kavarnak; s könnyen terem-
 hető meg az áttétel általáno-
 sabb érvényű gondolat felé,
 mely velejében éppúgy antifa-
 szista, mint a *Halálgyár* rajzai.

UTUNK
 13. mai 1966

B. P.



DE ZIUA MAMEI
 (ulei pe carton)

TIA PELTZ

17

Colocvii 2 Aug. 1966

← aut. 11.46
 ← raport 11.45
 ← 1041

1966 Flacăra 2 Julie

cum
oare
voi
arăta
la
bătrînețe?

Desene de Tia PELTZ



Sau poate așa!



Ori așa!



Așa!



Așa!



Nu e exclus nici așa!



Și, totuși, știi eu! ... Poate că așa!

Expoziție Tia Peltz⁹
la clubul Uzinelor „Republica”
23 11 1966

Ieri s-a deschis, la clubul Uzinelor „Republica”, expoziția graficiei Tia Peltz. Sînt expuse 40 de lucrări — prototip și litografii — reprezentînd portretele din ciclurile „Copii de țară”, „Bibnala teatrului de amatori” și „Din vremi trecute”.

Cu prilejul acestei expoziții vor avea loc convorbiri între graficiană și tineri de diferite profesii din raion. Prima acțiune de acest gen va avea loc joi 25 aprilie, ora 18, la clubul Uzinelor „Republica”, cînd tinerii care lucrează pe șantierele de construcții ale raionului 23 August vor discuta cu graficiana Peltz.

Munca 1966



RITMUL LINIEI

Prin expoziția deschisă nu de mult, TIA PELTZ se afirmă ca o experimentată graficiană.

Lucrările expuse impresionează de la prima vedere — prin varietatea tematică și prin bogăția mijloacelor tehnice: monotip, tempera, tuș colorat, tuș negru și litografie. Gama afectivă, ce se desprinde din ansamblul lucrărilor, este tot așa de variată. De la tragismul imaginilor din ciclul pe marginea oării „Fabrica morții”, privirea trece la lucrări de o agreabilă ingenuitate, cum sînt: „Întîlnire cu visul”, „Cap de păpușe” și altele, sau, de la încintarea în fața elegantei undulații a liniei din lucrarea „Pe gânduri” ochiul trece la notările grafice „Din caietul de schițe”, de un discret umor.

În multe monotipuri, artista folosește cu ingeniozitate și suplete formele pe care le ia laviul: capriciul unor combinații cromatice trezește viziuni imaginative

care dau sens figurativ unor întâmplătoare îmbinări a tentelor („Halucinație”, „Animal fugărit”, „Prada” etc.). Accidentul nu devine impediment, ci se transformă în element constructiv. „Trei femei”, fiecare cu gândul ei, așteaptă undeva pe o bancă; în schimb o bine realizată grupare compozițională ce reprezintă în același timp un eian co-

mun al personajelor — întâlnim în lucrarea „Repetiție de cor”. Spontaneitatea și ritmul liniei, prin care se caracterizează mai cu seamă ciclul „Din caietul de schițe” aduc în expoziție proșpețime de viață.

Conf. univ.
ALEXANDRU
TOHANEANU

Tuș II B
II B
II B

1966 VERNISAJE

TIA PELTZ — grafică

Aflată la cea de-a treia expoziție personală, ai cărei vernisaj va avea loc în ziua de



Cură la mare

8 aprilie la sala din str. Brezoianu nr. 23-25, Tia Peltz a izbutit să-și stabilească un profil artistic distinct care păstrează de la fostul profesor — maestrul M. H. Mary — înclinația către o riguroasă construcție și punere în pagină, alte ori înclinația către radiografia socială. Cele 51 de lucrări, monotipuri, tușuri colorate și schițe, se organizează în trei cicluri deosebite: imagini din arena circului, un ciclu în care primează metafora („Animal fugărit”, „Copaci”, „Încleștare”) și tragismul reținut din portretele inspirate de volumul „Fabrica morții”. În schițele expuse, artista vădește continuitatea preocupării sale privind și satira ca, de pildă, în savurosul „Cură la mare”.

Expoziția va putea fi vizitată zilnic între orele 10-19

Expoziție de grafică

Numele Tiei Peltz ne este cunoscut. L-am întâlnit ca semnătură pe multe reușite ilustrații de carte sau desene apărute în presă, în cadrul unor manifestări colective de artă plastică și cu prilejul celor două expoziții personale anterioare.

O selecție din lucrările ultimilor trei ani face acum obiectul expoziției de grafică, deschisă în sala din str. Brezoianu 23-25.

O știm pe artistă oscilând între linia viguroasă, de o fermitate aproape aspră și lirismul, duiosia exprimate în grafica închinată copiilor. Acum Tia Peltz ne oferă întreaga gamă dintre cele două extreme. Un mănunchi de desene ilustrează scene din Cîmpulung-Muscel — „La piață”, „Tîrg”. Atmosfera este parcă saturată de căldura soarelui dogoritor, care deși nu se vede, se simte; în tîrg e gălăgie, agitație; unii pierd timpul pâlăvrăgînd, alții scotocesc curioși pretutindeni, vînzătorii își laudă marfa; lucrările au culoare, dinamism. Aceeași preocupare de a reda dintr-o singură trăsătură de peniță o stare sufletească, un caracter sau o preocupare, o găsim și în crochiurile din caietul de schițe. Notările lapidare au surprins trepidația vieții, redînd cu umor dus uneori pînă la satiră incisivă, scene de viață („Cură la mare”, „Local”, „Bar de zi”, „La cură”, „Trei femei”).

Interesante sînt și desenele ilustrînd scene de circ. Schița de compoziție ce închid în ele reflecții asupra eforturilor făcute pentru ca totul să pară executat fără efort, gînduri pentru această lume de artiști care se străduiesc să ne amuze și ne uimește prin curaj și îndemnare.

Tia Peltz nu renunță la chipurile de copii. Ochii lor mari privesc lumea curioși, ușor uimiți, sclinteind poznași. Lirismul își găsește o cale optimă de exprimare, prin monotip. Artista îl folosește cu pricepere. În noul ciclu de portrete inspirate din cartea „Fabrica morții”, privirile pline de tensiune sînt ale unor oameni care au suferit în lagăre, au cunoscut chinuri și torturi, dar încă sperau într-o viață senină, încă luptau pentru ea. Atmosfera apăsătoare e spulberată însă prin alt gen de folosire a monotipului — în ciclul de

metafore. Formele sînt numai sugerate, figurile se întrevăd, sensurile se întrepătrund. Culoarele pastelate vibrează de căldură. Pădurile astfel redute par că foșnesc, stîrnind răcoarea, savantul pornește în cucerirea cosmosului, viața are aspecte de luptă și de zbatere, fo-



„Copil”

tele visează, oamenii iubesc. („Dans”, „Întîlnire cu visul”, „Încleștare”, „Prada”, „Peisaj”).

Expoziția Tiei Peltz este o prezentă plăcută în paleta manifestărilor de artă plastică din această lună, dezvăluind o artistă care știe să-și folosească experiența, spiritul de observație și talentul cu ironie, cu combativitate dar — atunci cînd e cazul — și cu lirism de bun gust.

Gabriela Bucur

De vorbă
cu
TIA
PELTZ

PREOCUPĂRI DE GRAFICIAN

— Expoziția dv. de artă grafică s-a bucurat de un binemeritat succes. Vă rugăm să ne spuneți câteva cuvinte în legătură cu această expoziție.

— Am deschis a treia expoziție personală dorind o nouă confruntare cu amatorii de artă, pentru verificarea mea ca artist. M-am prezentat cu mai multe cicluri, dintre care unul foarte dramatic, intitulat „Orori”.

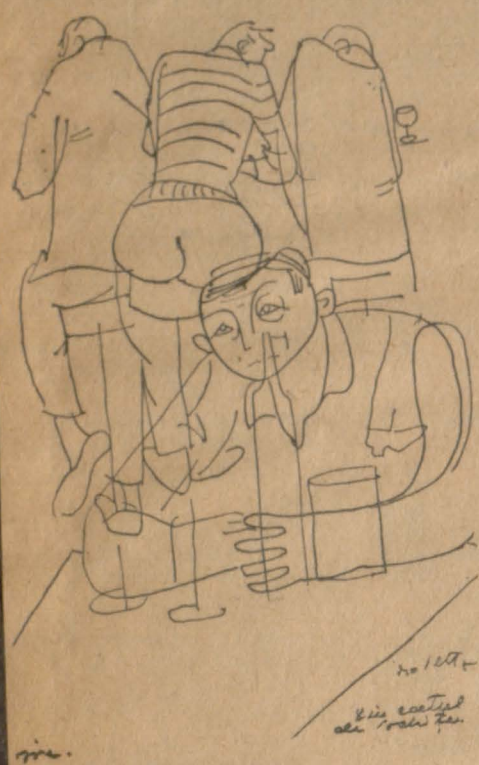
Acest ciclu înfățișea chipuri din lagărele hitleriste. Subiectul mă obsedează, îl consider încă neepuizat și îmi propun să-l reiau într-o lucrare mai vastă. Alt ciclu era format dintr-o serie de lucrări exprimate prin simbol: Prada, Vis, Animal fugărit etc. Unul din pereții expoziției reprezenta imagini din viața artiștilor de circ precum și spectatori de circ. Expoziția mai cuprindea portrete de copii, nuduri și o serie de schițe din caiet, cu șarje de pe litoral sau din localuri și baruri.

— Cum a reacționat publicul?

— În general m-am bucurat constatând că am reușit să mă fac înțeleasă de către amatorii de artă. Consider deci că scopul expoziției a fost atins. Am căutat să mă prezint într-o formă nouă, dar personală. Confruntarea cu publicul, adică expoziția personală, este adeseori foarte necesară pentru evoluția unui artist.

— Se știe că de cele mai multe ori aveți predilecție către șarjă. Ne puteți spune ce vă determină să folosiți acest procedeu?

— Dragostea față de om. De-altfel aceasta se observă și din preocuparea mea permanentă, având ca subiect omul. Surprind anumite momente din viața de toate zilele și pentru a le sublinia mai puternic întrebunțez șarja. Subiectele mi le aleg din clipele dramatice ale vieții, sau din cele foarte satirice. Ca să întăresc cele spuse mai sus, aș vrea să amintesc un ciclu de desene satirice pe o temă destul de gravă. De pildă, pornind de la un autoportret, îmi pun întrebarea: cum voi arăta bătrînă? Aleg opt tipuri de bătrîne, reprezentînd opt sisteme diferite de viață, dintre care șapte cu destule defecte iar a opta, destul de cumsecade, cu speranța că aceea voi fi eu.



— La ce lucrări în momentul de față?

— Deocamdată umblu cu caietul de schițe prin localuri, surprinzînd în unele cazuri aspecte destul de negative ale unor tineri care își petrec multe ceasuri prin astfel de locuri, mimînd o plictiseală și o blazare nejustificată de experiența și vîrsta lor. De asemenea, mă preocupă cazurile unor vîrstnici care pierd multă vreme prin restaurante considerînd paharul elementul principal din existența lor. Urmărind procesul de metamorfoză provocat de excesul de alcool, mă întreb dacă această transformare rămîne numai la suprafață. Încerc un regret constatînd că toate eforturile oamenilor de cultură de a le înfrumuseța viața, nu ajung pînă la ei. Aș dori să relasă clar faptul că sînt împotriva acelora ce-și fac un lăcaș permanent din asemenea locuri și un prieten devotat din pahar, însă nicidecum împotriva celor ce vin să se destîndă în mod firesc. În lucru mai am schițe din viața artiștilor și spectatorilor de circ. De asemenea lucrez portrete de copii, mai ales din mediul rural. Totodată mă pasionează asemănarea dintre viața naturii și viața oamenilor. Exemplific această asemănare, desenînd pomi.

— Sînteți cunoscută și în domeniul graficii ilustrative. În prezent ilustrați vreo carte?

— Ilustrez o carte a scriitoarei Sarina Cassvan, o reeditare pe care și în prima formă am ilustrat-o tot eu. Am convingerea că nu există delimitare între grafician ilustrator, desenator de șevalet, pictor, sculptor sau orice altă ramură a artei plastice și că fiecare dintre noi putem să ne exprimăm în diverse etape ale vieții noastre, fie cu ajutorul culorii, fie cu ajutorul graficii, fie cu dalta.

Gh. BUZOIANU

R.L. Com. Ltd.
Petru Comarnescu
22 Apr. 1966

ne (Sala Nicolae Cristea, str. Brezoianu 23-25). Expune mai ales monotipuri și lucrări în tus, fie colorate, fie numai în alb și negru. Se disting patru mari preocupări cu conținuturi și viziuni diferite. De o parte evocări pline de vervă ale orașului și naturii, unde apar spiritul de observație și o vie notajie. Lirismul predomină în diferitele imagini din lumea circului interpretate cu canoarea cu un aer lăbulos (Grup de clovni, Clovn Drăsură de ursi ș.a.). Un aientic dramatism caracterizează ciclul de imagini pe marginea cărții „Fabrica morții”.

Expozițiile Florica Cordescu - Tia Peltz - Ion Minoiu

unde chipuri de copii, fetițe, bătrîni, chinuți în sălbăticia unui lagăr, se arată în adîncul lor suferință. Tia Peltz are darul de a aduce psihologia umană, simțind pateticul, fără a trece la un grotesc discutabil. În fine, altă categorie de imagini o reprezintă desenele satirice, cu o fină ironie și unde notațiile, sub formă de schițe linare, au o vie și pregnantă calitate expresivă.

Graficiana se află într-un vîdit progres prin îmbogățirea tematicii — variată și înfrînd mereu interesul — și printr-o concentrare, simplificare, sensibilizare a mijloacelor de expresie. Mai mult ca oricînd, liniile ei, coloritul fluid, vaporos, sugestiv ne-au emoționat. Credem că acum se află pe calea cea mai rodnică pentru talentul și aspirațiile ei.

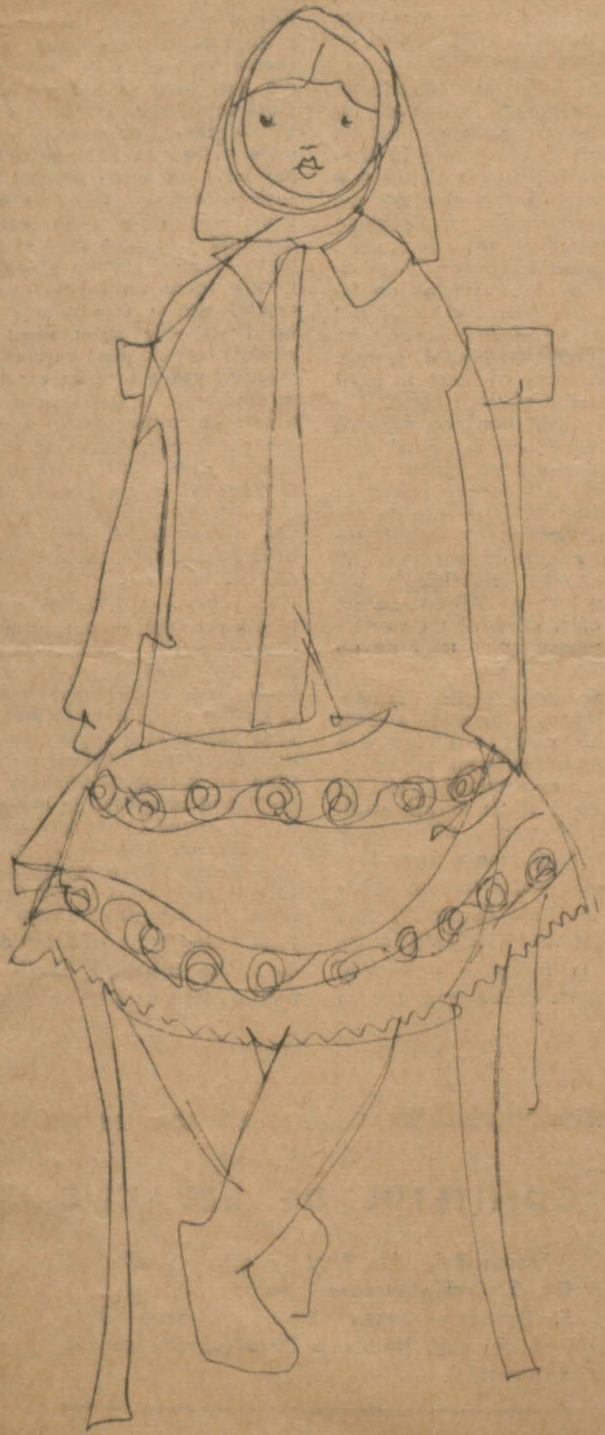
„vitei”,
e amforă,
hitectoni-
vară” sau
cu tru-
mişoare,
a vieții.
apuri te-
minușății
eși cîntă
Liniile,
alternanțe
muzicale
metafore,
repre-
na perso-
nă bogată
esență-
Cordescu,
a ușor
se să lu-
el com-
dopere/a
trali de
Caragla-
al fiul
strădăni.

O altă expoziție de grafică merită de asemenea atenția iubitorilor de artă. TIA PELTZ se prezintă mai concentrată ca oricînd în mijloacele ei de expresie și, în același timp, cu variate viziuni și interpretări ale vieții contempora-

magaz 8 Oct. 1966

1147 1148

Mageta Liturovi - 15 Op. 1965



TIA PELTZ

Fată din Muscel

Scutaria 1965 Tia Pelz



Din atelierul pictorișei TIA PELTZ am ales aceste trei portrete pe care autoarea le oleră sărbătorilor de astăzi: copii

אסתר (טיא) פעלדז

די יונגע מאלאנטרימע מאלערין

י. שוואַרץ (בוקארעשט)

א גאַנצע פּאָנע שפּעקט אסתרל ביים זיידן דאָרט שפּעטער איר קינדער גיט, מוט זי וואָס זי וויל. זי שפּילט זיך מיט איר ליאלע, מאַכט די שול-אויפגאבן, אָפּטערורירט מינוטן-לאנג דעם זיידן ווי ער ארבעט זיין שניידעריי און מאכט מענטשלעך מיטן קרייז אויפן טיש און שניידער-ווארשטאַט. שעהן-לאָנג שוויינט דער אָרעמער שניידער, באַטייט דאָס קלוגע אייניקל וויינט שפּעלט שאַ-לות, — קינדערישע אָבער קלוגע, ער ענטפּערט גיט, מוט זיך וויינט, ער איילט זיך תמיד אויסענדיקן א שטיקל ארבעט, שפּעט זי אים גיט און שוויינט אויך.

אָריבער א גע-סע צייט, זיעט זי שוין ביים ווארשטאַט מיט א העפט פון וויינט פאַפּיר, צייכט מיט א קויל קעפ פון שכנים, קוויט באַקאַנטע, וועלכע קומען אַרײַן צו איר זיידן. דער שניי-דער כאַפּט אלעמאָל א קוק בנגבּה צו די צייכענונגען, וועלכע מיט פּינטלענע-דיק מיט אירע בלישטשענדיקע אויגן, פאַרטיקט אויס. און אין אָנזע, ווען ער ליינט אַפּ די ארבעט, באַטראַכט ער ערנסט אסתרלס פּרווון. יעדן פּאָנע קומט אַרײַן זיין שכן הערש, זיך זען מיט זיין אלטן, גוטן פּריינד. דער אלטער ביל-דעריסוהר האָט באַטערקט, אז אסתרל צייכט באַמירלעך און פּשוט. ווען איר אָפּטער קומט זי אהיימגעמען, לויבט

דער בילדער-הענדלעך אסתרלס צייכט ניגען און גיט צו — איר וואָלט דיך צוגערעדט, איי ציקל — אַזוי רופט ער אסתרלס פּאָנע טער — זאָלסט איר אויפזוכן אַ לייט טישן מייסטער, זי זאָל לערנען ווי סע געהער צו זיין די קונסט פון מאַלן און צייכענען. זי איז שוין אַ גרויסע — מופּצן יאָר.

דער באַקאַנטער מאַלער, סצענאַ-גרופּה און פּערזאָנאַ פ. ה. מאַקסי, מיט וועלכן אסתרלס פּאָטער האָט זיך באַ-ראפן און אים געוויזן די צייכענונגען, האָט איר באַשטעטיקט איר פּאָלאַנט און זי אויפגענומען נאָך א קורצער צייט אלס סטודענטקע אין דער „יודי-שער שול פאַר קונסט“, וועלכע זי האָט פאַרענדיקט באַלד נאָך דער צווייטער וועלט-מלחמה, אין 1944 יאָר.

מיט פעלדז, די יונגע רומעניש-יודי-שע מאַלערין און גראַפיקערין, האָט צום צווייטן מאָל אויסגעשטעלט אירע אר-בעטן. די אויסשטעלונג איז אויפגענו-מען געוואָרן מיט גרויס באַנייטערונג און צוגעצויגן די אויספערקואמיקים פון דער עפנטלעכקייט און פון דער קריטיק. מען האָט וועגן איר גערעדט אין רומענישן ראַדיאָ, איר אויסשטע-לונג איז געוויזן געוואָרן אין דער רומע-נישער מעלעוויזע, מיט פּאָזיטיווע אַפּ שאַצונגען וועגן ארבייטערשאַפּן פּאָנע

זענען פּערזענלעכקייטן אין קונסט-לעבן פון רומעניע. מער ווי צוואַנציק יאָר זענען אירי-בער זינט איר נאָמען און אירע צייכע-נונגען — מערסטנס פאַרטרעטן, ווי „מיין באַבע“, קאפּטשודיעס און אנדערע, האָבן זיך גענומען באַוווּיזן אין דער יודישער פרעסע פון רומעניע. נאָך דער לעצטער וועלט-מלחמה זענען אירע אר-בעטן געדרוקט געווען אין דער צענ-טראַלער פרעסע, ווי אויך אין אנדערע אויסגאַבעס אין גאַנצען לאַנד.



אסתר פעלדז אינוואַרטאָנע

שוין אלס 17-יאָריקע סטודענטין אין דער „יודישער שול פאַר קונסט“ האָט זי דעביוטירט, און עס קיין ווונ-דער גיט, וואָס היינט — זי איז גע-בוירן אין בוקאַרעשט דעם 81-סטן יאנו-אַר 1925 — האָט זי שוין הינטער זיך צוואַנציק יאָר זוכענישן און אויפנו-ועלכע זענען אָנגערענט געוואָרן ביי

איר ערשטער אינדיווידועלעך אויסשטע-לונג אין יאָר 1958. דעמלט האָט דער דיכטער און קונסט-קריטיקער מאַרטישעל ברעסלאַוו גע-שריבן, „מיט פעלדז איז ווייט גיט קיין אָנהייבערין און איר אויסשטעלונג פאַרסכחלט אן עפאַפּ, א צייט פון זי כענישן און אויספונען אין מיט פון יאָרן, ווייטער שרייבט ברעסלאַוו: „דער הויפט-שפּירד פון אונזער קינסט-לערין איז בלי ספק, דער גרויסער גיט געזעטיקטער אינטערעס פאַר דעם סענטשלעכן פּינט, אים טיף אויספאַרשן און תמיד געפינען אין אים דאָס ווענטל לעבן, דאָס צענדליקע.“

אין דער צווייטער אויסשטעלונג ווילן כּוּר אונטערשפּירן די בילדער-צייקל לזון „קוידער“, „פאַרזאַנגענע צייטן“ און „פאַשיסטישע גרוילן“. אין „קוידער“ באַפּט זי אויף דאָס נידע אין אויסזען און אין דער פּסיכאָ-לאָגיע פונעם קינד. מיט וויפל ליבע, פּינטליכדיקייט און הומאָר האָט זי גע-מאַלט די קלויניקע פּינטלעך זייערע, גרויס-צעפּנטע אויגן פול מיט גיטשקייט און גיטער צו דער גרויסער וועלט, צום ביישפּיל די בילדער „פּרי-לונג“, „די קינדער פון באַמעל“ און אַנדערע פון דעם ציקל. צערהלעכקייט, מיט הומאָר געפלאַכטן, שיינט ארויס פון אַזוינע קינדער-בילדער אירע, ווי „די זיצבאַנק אין קינדער-גאַרטן“, „לי-ליקא“, מיט אויפער און געדולד האָט אסתר (מיט) פעלדז אויסגעטרעמט איר אייגנארט.

צום ציקל „פאַרזאַנגענע צייטן“ גע-הערן „פאַראַס אַני“, „די שרנסע“, „די גורל-ווארפערין“, „ביים אויסגעטען אַ דינסט“ און אנדערע, אין וועלכע די פּאָלאַנטרימע קינסלערין דעקט אויף מיט בייטוביקע, סאַטירע בייזויטן און

אבערלוויכענישן, די אויסשטעלעכע ארבעטס-באַרייגונגען פון דער פאַראַס גענהיים אין רומעניע. די עפּירעאלים טישע מאַלערין און גראַפיקערין פאַר-מאַכט מענטשלאַמעט, יוגנטלעכע גע-וואַנסקייט און טיפּע פאַרשטענדיש פאַר דער פּסיכאָלאָגיע פון אירע פּעריאָד: אַזשן, מען זעט, עס למשל, אין אַזוינע שאַפונגען אירע ווי אַינעס פאַרטרעט פונעם באַקאַנטן רומעניש-יודישן שריי-בער י. פעלדז — איר פּאָטער, אין בילד „זוגטיקיע פאַרווילונג“.

מיר שפּירן אונטער די מופּאָזי-גרופּעסעקע מענטשן-פּאַלאַנע, אין וועלכע די באַקאַנטע קינסלערין וויינט אַרויס גיטונג פאַר פּאַלעסטיק, א חוש פאַר לעבערלעכקייט, פאַרן האַסענעם. די אסתרע באַטראַכטונג פון מענטשן ברענגט זי צו קאריקאַטורזיידן די קלוינע חסרונות און גרויסע מידות רעות.

פון „מיין באַבע“ און די אנדערע צייכענונגען אין דער צייט פון דער צווייטער וועלט-מלחמה (1942 יאָר), ביז צו אירע נאָכמלחמהדיקע צייכענו-גען, אילוסטראַציעס פון ביכער, ציי-טונג-צייכענונגען-רעפּאַראַטשן און די ווערספולע ארבעטן אויף קאַלעקטיווע אויסשטעלונגען, זעט מען די ענאָלי ציע, וואָס די קינסלערין האָט דורכגע-מאַכט פאַר די לעצטע צוואַנציק יאָר, איר שפּערישן וועג, דעם וואָס פון איר מעכניק, די אידיש-קינסלערישע פאַר-טייג פון איר מעטאָדיק.

צום ציקל „פאַשיסטישע גרוינאמי-קייטן“ געהערן די צייכענונגען „פּראַנס פאַר“, „דער לעצטער וועג“ א. א. א. א. א. וואָס דע-שייטערן מיט זייער טראַגישער אויסדרוקלעכקייט, מיט דער פּסיכאָלאָגישער פאַרטייגונג און וואַרהאַפּטיקייט פון איר פּאַסטישער שילדערונג פון

דעם ווילקיר, באַרכארישע פּייניגונגען און פון דער אַטמאָספּער פון יענע שווי-דערלעכע חורבן-יאָרן. א שפּיק פון איר אייגענער נשמה לינעט אַרײַן אסתר פעלדז אין אַס די בילדער „מאַלערס זע-נען היסטאָריקער אויף לייזנס“ — האָט אסתר געזאַגט פּאַסעסאַר שלמה טיי-כעלס. די ראַזיקע פאַרסולירונג פּאָן פולשטענדיק אָנגעווערס ווערן צו אסתר פּעלעס ציקל „פאַשיסטישע גרוינא-וואַסטיק“.

די בוד-אילוסטראַציעס פאַרנעמען א גרויסן פּלאַץ אין איר קינסלערישער פעטיקייט. זי שאפט די פּאַסיקע אפּט פּאַסער פאַרן כּוּר. די ווערס פון אַנזע זענען רומענישע שרייבער זענען באַ-גלייט מיט איר מעכטלאַמעטפולער קינסלערישער אינטערעסאַציע, מיט איר פּקחחריקן פּורש פון ליטערי-טישן מעקסס.

אירע קינדער-בילדער פונעם ציקל „די ביענאל 1962 פון דעם אמאַטאָרי-מעטער“, זענען פיל מיט עספּאַריטיע, אַזוינע זענען די בילדער „זאַטוב“, „דערוואַסענע“, אין דעם ציקל וויינט ווי אונדז פאַרשירענע פּיינאַקסיעס, סעקסאַפּולערע באַזונגען, פּרעספּיא-קע פּאַסיווען. אלץ אין אָנגעלעך מיט לעבן, מיט ליבע און ליריום, אין פול מיט חן און הומאָר.

אסתר פעלדז צייכט זיך אויס מיט איר בייטנדיקער סאַטירע, אירי פּרי-טיש איינ, פּשטות און אסתרטייט, גע-שאַפּטלעך קאַמפּאָזיציע, וואַרעסען קאַלאַרייט, מיט איר היינטצייטיקער סאַ-ציאַלער פעסאַטיק איר שפּאַנג טרענגט דעם חותם פון א קינסלער — א קעט פּער, ויליאן שוואַרץ

בוקאַרעשט, סוף געזעכטער 1964

194
1964

Vernisaj

plastic:

TIA

PELTZ

Într-una din sălile casei de cultură din raionul 23 August a avut loc de curînd vernisajul expoziției graficiei Tia Peltz. Faptul merită consemnat în calendarul plastic din ultima vreme prin interesul pe care-l stîrnesc lucrările expuse și prin inițiativa demnă de laudă de a se organiza expoziții personale ale pictorilor, graficienilor și sculptorilor noștri nu numai în consacratele saloane de artă, ci și în lăcașurile de cultură.

Un număr mare de vizitatori au fost prezenți din prima oră a deschiderii expoziției. Ciclul de lucrări de grafică ce atrage în mod deosebit atenția și aprecierea este cel închinat universului copilăriei. Sînt expuse, în linii delicate și inspirate, cîmpuri de copii în cele mai variate ipostaze ale existenței lor. Tinerețe, bucurie, gingășie, duioșie, — iată cîteva din expresiile acestor lucrări. În expoziție, ca o antiteză a frumuseții viitorului ce-l reprezintă acești copii, prin ciclul „Orori fasciste” sînt evocate amintirile tragice ale războiului. Linia capătă acum duritatea și crisparea momentului; gravura se întunecă, e sumbră; în fața ei retrăiești senzații dureroase.

Penița artistei lasă pe coala de hirtie notații caustice, grotesti, atunci cînd infușează tipurile anacronice, jalnice ale universului burghez. Ultimul ciclu al expoziției, care reprezintă comentariul plastic al artistei pe marginea Bienalei teatrului de amatori din 1962, dezvăluie alte coordonate ale talentului ei. Tia Peltz este aici un fin colorist, cu o bogată și sensibilă paletă cromatică.

Tineri și vîrstnici, veniți de la lucru sau în drum către treburile lor cotidiene, se opresc în lăcașul de cultură și trăiesc cîteva clipe frumoase, conduși de pictorița Tia Peltz. Interesul pe care l-a suscitât din prima zi expoziția afirmă încă o dată cât de bine este venită inițiativa de a se organiza și pe mai departe asemenea expoziții personale în lăcașurile de cultură des frecventate de oamenii muncii.

D. ADRIAN

LA CASA DE CULTURĂ

A RAIONULUI

„23 AUGUST”

II 39

II 38

J. T.

Feb. 1964



Din ciclul „Bienala artiștilor amatori”



Petiță

Agricultura socialiste
27 Feb. 1964



Desen de Tia PELTZ

Flacăra 8/22 II 1964

JOHN CRADDOCK ȘI BABA LUI

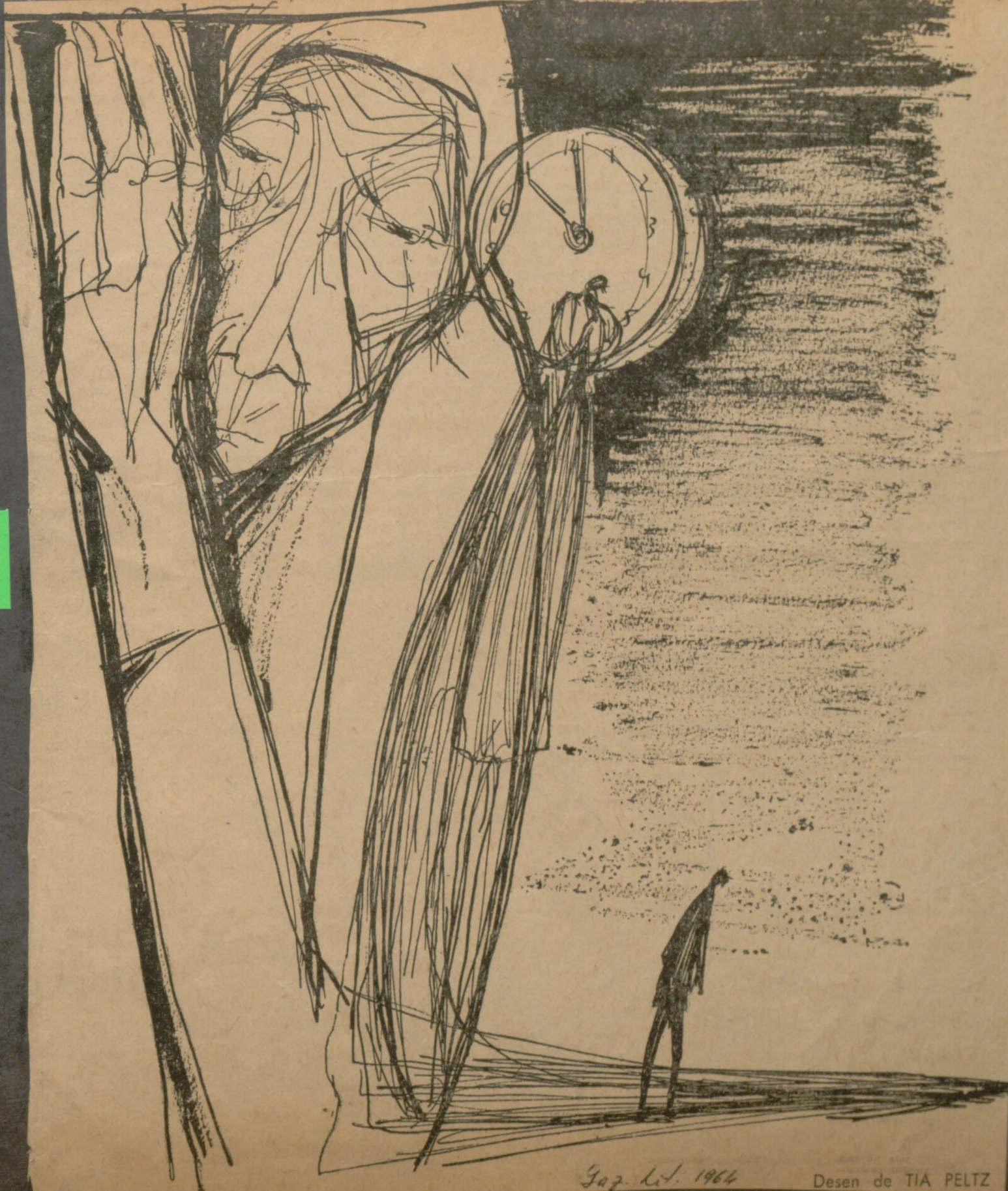


Schiță
de Erskine CALDWELL



II 86 II 38

138



Gay. L.J. 1964

Desen de TIA PELTZ



Luceaf 1963

desen de TIA PELTZ

1133

1134

1963 Inojozmul nr 28

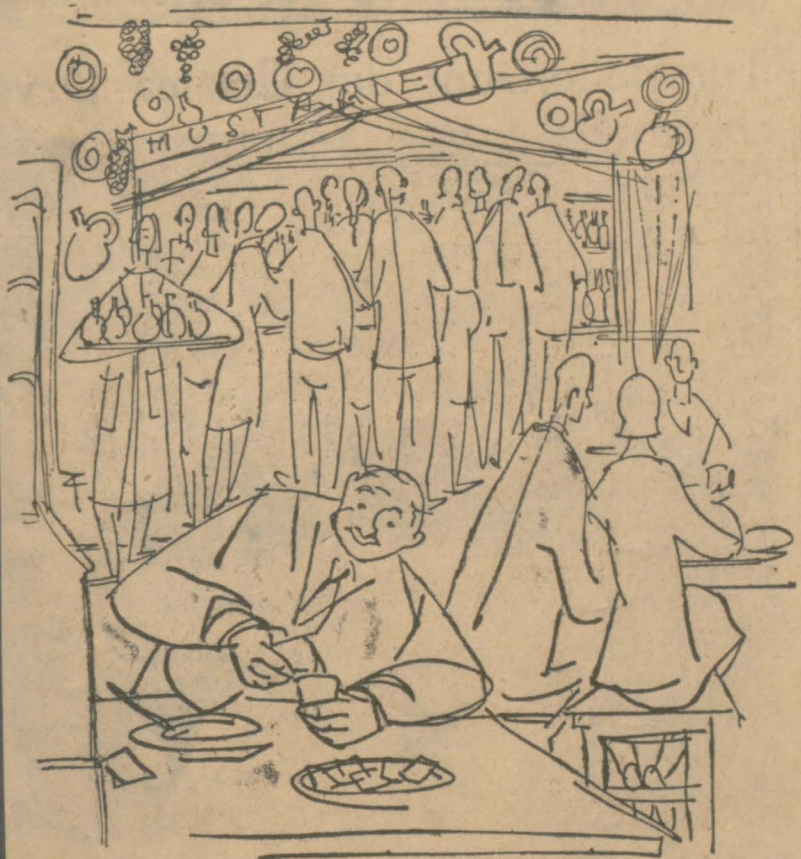


Copil din Arges

Desen de Tia PELTZ

Instantanee în peniță

de TIA PELTZ



Mustăria



Artiști amatori

Instantanee

de TIA PELTZ



Tinără muncitoare pe un șantier de construcție



Cimpoier

11317 → 11321



Copil din Humulești

II 29 → II 30



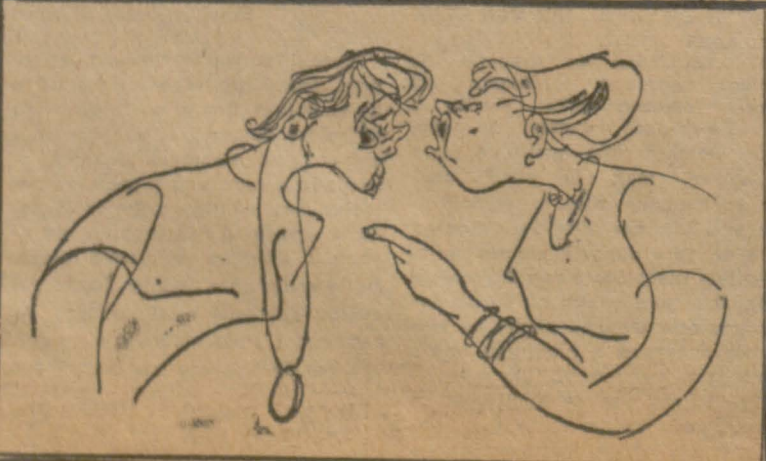
Instantanee in peniță

- 1. „Sănătoasă, măică, sănătoasă”.
- 2. Găteală de sărbătoare.
- 3. Vecine „buna”.

(Desen de TIA PELTZ)
Tia
Septembrie 1963



Septembrie 1963 Desen de TIA PELTZ



TIA PELTZ fiica scriitorului și vechiului meu prieten I. Peltz, deschide după patru ani, a doua expoziție de pictură.

Artista expune lucrări concepute și executate cu vigoare bărbătească. Nu o dată ne aduce aminte de marele maestru al genului, francezul Daumier și de șarjele sociale ale lui Tonitza al nostru.

Am întâlnit-o pretutindeni. La bienale, în coloanele Scînteii, ilustratoare de cărți, cărțile unor scriitori ce văd lumea și viața ca și mult înzestrata artistă care le-a împodăbit paginile cu talentul ei, cu dragostea ei de oameni.

Tînăra pictoriță are o linie plină de umor, duioșie și înțelegere în redarea capetelor de copii. O vigoare bărbătească unită cu timidități feminine. Poezie. Realism autentic. Îndrăzneli tinerești în cadrul-unui matur respect pentru formele eterne ale artei. Siguranță a desenului, armonie și echilibru în repartiția culorilor.

Opera Tiei Peltz este rodul unei lungi experiențe — lungă prin intensitate — anii tineri ai expozantei, excluzînd amîndouă aceste cuvinte, experiență, lungime, intensitate. Contact imediat cu aspecte contemporane. Opera ei este a unei luptătoare, nu numai a unei contemplative.

Acad. VICTOR EFTIMIU

fotoarce 1963

DESENE DE
TIA PELTZ



Chivuța



Mariana



Lilica

II 26 27 28
+ foto

CÎTEVA CUVINTE PENTRU VOI

M-am gândit, dragi copii, să vă povestesc în câteva cuvinte cîte ceva din viața celor mici din expoziția mea. Sînt copii ca și voi, colegi de ai voștri din satele și orașele patriei.

Iată „NOTA 10”! Care dintre voi n-a fost mîndru și, mai ales bucuros, cînd, după o străduință serioasă, a reușit să obțină nota 10? Elevul meu, din comuna Boteni-Muscel, avea mai de mult o notă mai mică, dar colega lui l-a ajutat, el a învățat cu seriozitate și acum are nota 10. În sfîrșit, va aduce acasă la părinți o bucurie. E fericit și își propune ca de acum încolo să învețe numai bine.

Și acum ceva despre „PRIMA ZI DE ȘCOALĂ”.

Ce să vă mai spun, știți voi mai bine ce însemnătate are prima zi de școală, prima servietă nouă, primul succes, prima notă bună. S-a terminat cu grădinița. Copilul din lucrarea mea vine acasă mulțumit că e elev și dornic să învețe în așa fel, încît să facă cinste școlii și familiei lui.

În încheiere, iată două surioare micițe dintr-o grădiniță de copii. Ce frumos se uită la voi, cu ochii măriți și cu admirație, căci voi sînteți școlari. Le doresc ca în viitor să le desenez pe băncuța școlii din comună, să crească mari și sănătoase și să devină pioniere destoinice!

Iar vouă, dragi copii, vă urez note bune, NOTA 10!

TIA PELTZ



3

- 1. „NOTA 10”
— monotip —
- 2. „PRIMA ZI DE ȘCOALĂ”
— monotip —
- 3. „SURORILE”
— litoqrafie —

Sc. Pionierului

24 Apr 1963

II 23

II 24 →

II 25 →

3 × 3



Desene de TIA PELTZ

Săteanca 1963

1 Iunie — ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI



Gura Rosie 31 mai 1963

Desen de TIA PELTZ

EXPOZIȚIA DE GRAFICĂ: TIA PELTZ

Ceea ce vizitatorii rețin, în primul rând, din expoziția de grafică a Tia Peltz este prezența unei sentimentalități autentice, orientată spre adevăratele valori ale existenței. Mai toate imaginile expuse în sala de pe Calea Victoriei 132 sînt străbătute de o căldură și vie dragoste de om și toarnă această te conferă darul de a emoționa și a prilejui o cunoaștere mai directă a realității. Nu-i vorba de o sentimentalitate ușoară, lipsită cumva de discernămint. Privitorii înțeleg imediat ce fel de oameni admiră și prețuiește artista și deduc lesne gama de sentimente ce-i în-

mai mulți copii la grădinița vlăstarelor de lipoveni din Brăilița (lucrare intitulată „Băncușa”), sau imaginea cu un băiețuș și o fetișă asistînd la un spectacol în comuna Boteni-Muscel.

În asemenea imagini, ingenios compuse, fără detalii inutile, concentrînd, dimpotrivă, totul asupra expresivității chipurilor, Tia Peltz redă cu mult adevăr și gingășie crîmpeie din viața fericită a copiilor din țara noastră. Însesirile trăului mai bun, ale unei educații ce începe încă din anii preșcolari, participarea copiilor la spectacole și festivități, care le îmbogățesc mintea și sensibilitatea, se răsfrîng cu semnificația cuvenită în imaginile artistei.

Și aici gama de ogîndiri psihologice este remarcabilă, deosebit de a-i înfățișa doar exterior — graficianu ogîndește stările lor sufletești, le scormonește viața lăuntrică, desprinzînd bucuria, meditația, încințarea, zburdălnicia. Demn de menționat este portretul în alb și negru făcut unei fetișe, „Lilica din Boteni-Muscel”, în care este accentuată candoarea mediativă. Conturată și modelată cu linii accentuate și vibrante, fetișă este surprinsă în meditație, căutînd parcă să pătrundă, cu ochii ei mari și gînditori, realitatea. Mai cu seamă ochii copiilor, privirile lor întrebătoare, caracterizează micile personaje ale artistei, care descoperă noi aspecte ale acelei nevoi de duminire, caracteristică pentru copii, și

pe care pictorul și graficianul Tonitza a valorificat-o primul și la un nivel artistic de valabilitate mondială.

Singura lucrare în tempera, deci mai apropiată de pictură, înfățișează un băiețuș mai mare, pe „Cristian din Boteni-Muscel” și aici expozanta a adîncit psihologia deja mai complexă, din care nu lipsesc o anumită seriozitate și gravitate. Aici, alături de duioșie, se ivește și umorul — mai exact, un suris cald din partea artistei, care dă importanța cuvenită micului erou.

O altă serie de imagini, lucrate în tehnica monotipului, cu un colorit viu și cu linii mai picturale, înfățișează adolescenți și oameni maturi, colectiviști în satele pe care le-a cîtreierat graficianu spre a consemna aspecte ale noului. Tot colectivîști sînt și personajele din ciclul „Bienala Teatrului de amatori, 1962”. Pe unele personaje de la țară, Tia Peltz le înfățișează în diferite acțiuni sau în mișcare, pe altele

le redă static, pentru a le portretiza. Și într-un caz, și în celălalt, numeroase sînt tipuri surprinse cu aerul lor specific, cu autenticitatea lumii în care muncesc ori participă la activități culturale.

Dacă omul este în centrul preocupărilor expozantei și peisajele sînt foarte rare, totuși în anumite compoziții natura servește drept fundal poetic și, în acest sens, interesant concepută este ilustrația colorată a poemului lui Eugen Frunză „Azi batem iar cărarea”. Acest poem de dragoste a prilejuit pictorișei o metaforă ingenioasă: cei doi îndrăgostiți — plutînd de fericire — sînt proiectați pe un fundal de vegetație, văzuți de jos în sus, parcă de pe banca de grădină, ce servește drept bază a imaginii ovale.

Cu spirit critic, cu arma satirei sînt lucrate scenele din ciclul „Vremuri trecute”, prin care expozanta combate moravurile și superstițiile lumii apuse, amintînd totodată de inumanele condiții de muncă ale trecutului. Sînt de remărcat concizia compoziției și ascuțimea satirei.

Zguduitoare, prin tragismul ogîndit pe chipurile și în atitudinile victimelor fascismului, sînt imaginile din ciclul „Orori fasciste”. Aici pătrunderea psihologică cunoaște cea mai mare adîncire, arătînd ce mari posibilități are Tia Peltz de a aminti combativ nedreptatea, barbaria, suferința nemeritată. Ciclul este alcătuit doar din trei compoziții, dar este suficient pentru a zguduî conștiința privitorului și a-l mobiliza.

Față de expoziția-i anterioară, de acum patru ani, Tia Peltz se află în vădit progres și așteptăm ca în viitoarele ei manifestări să-și dezvolte coordonatele și nuanțele autenticului său talent, folosînd însușirile semnalate în imagini și cicluri încă de mai mare suflu. Important este că ea face parte din categoria acelor artiști care pun suflet în tot ce ogîndesc.

PETRU COMARNESCU



Din ciclul „Orori fasciste”: „Transport”

sufletească imaginile, realizate în diferite tehnici. De la admirație și duioșie și de la bucuria în fața noului, sub diversele lui aspecte, Tia Peltz poate trece la reconsiderarea cu umor a unor moravuri dăunătoare ale trecutului sau la evocarea, plină de revoltă, a ororilor fasciste.

Înseși aceste sentimente și atitudini, pătrunse de conștiința luptei de clasă, a contrastului dintre nou și vechi, dintre bine și rău sînt nuanțate și diferențiate în funcție de conjuncturile de viață ogîndite.

Uneori, duioșia se îmbină la ea cu umorul, cînd privește și redă figuri de copii mai mărișori, care iau atitudini de oameni maturi, spre deosebire de alți copii, înfățișați cu candoarea și încințarea virsiei lor fragile. O bună parte din imaginile expoziției sînt, de altfel, consacrate copilăriei și demnă de remărcat socrim acea compoziție în alb și negru, mai precis litografie, în care se înfățișează, pe aceeași bancă,



24 III 1963 S.T.

II 22

Trăian
Căsovei

PICTURA SĂ CIRCULE!

Se Tinel.
12 mai
1963

(Urmare din pag. 1).

Creatorii au ascultat această chemare caldă și au mers în mijlocul oamenilor și s-au încadrat de darurile frumuseții, ale inspirației, ale creației. Era de așteptat ca oamenii muncii să-i cheme din nou pe creatori: „Veniți să ne arătați ce ați făcut, ce ați creat, ce creați, veniți să vedem cum v-am inspirat; veniți să ne arătați opera voastră și cum ne-ați oglindit în ea, și cum ați oglindit în ea opera noastră mare. Veniți să ne dați din creațiile voastre; veniți să ne sfătuim, să împărtășim laolaltă bucuria creației; veniți să vă laudăm; și să vă judecăm; veniți să invățăm de la voi — vrem și noi să pictăm, vrem și noi să scriem. Chiar pictăm și compunem. Dar, ce mai încolo: ați venit și v-ați inspirat de la noi — sinteți datori acum să ne arătați ce-am devenit noi în creația voastră, ce-ați spus și cum ați spus despre noi — cum ne-ați văzut”.

Aceasta este o chemare nobilă. Și ar fi nedrept să mergem să ne documentăm, să ne inspirăm, să ne umplem sinul uriaș, ca dintr-o grădina a tuturor, din frumusețile oamenilor și ale muncii lor, să trecem această frumusețe în operele noastre și să nu ne întoarcem să le-o aducem înapoi, să o vadă și ei, să se vadă și ei cum i-am înțeles, să se bucure și ei — să se vadă la flacăra ei de fulger. Artă trebuie să se întoarcă la locul de unde s-a născut scintila ei. O artă angajată față de popor nici nu poate fi altfel, nici nu-și are alt loc decât tot în mijlocul poporului care o generează. Îi aparține, e un drept al lui.

În aceeași clădire cu administrația și corpul tehnic al uzinelor sau într-o clădire separată, în incinta uzinelor și fabricilor se află peste tot clubul, sala de spectacole, colțul roșu, teatrul și cinematograful, biblioteca, atelierul de pictură, sala de repetiții. Și dacă sînt toate acestea — își găsește firesc locul și o expoziție de pictură! „Să vină pictura la noi”. Iată o chemare care răsună frumos și care dezleagă muncitorește și îndrăznește acea condiție a însingurării picturii sortită să stea închisă ca o zină, prizoniera palatelor. „Să vină pictura la noi”. Pictura trebuie să circule, să cutureiere mult, să colinde mult prin lume, să se expună multor milioane de emoții, și sentimente, și gânduri; să dea oamenilor partea ei de noblețe. Nu-i creată pentru asta? Nu este ea o creație, o operă vie? Și fiind o operă vie — nu este greu pentru ea să rămână între patru ziduri — chiar și la un iubitor de artă?

Iată pentru ce mi se pare de o mare frumusețe și cu un

profund înțeles, moral faptul că muncitorii Uzinelor „Republica” din București au chemat la ei în uzină expoziția pictoricească Tia Pelzt. Frumos și plin de aceeași semnificații bune este și oestul pictoricească care, la această chemare a uzinei, și-a strins repede tablourile din sala modestă de pe Calea Victoriei și s-a dus cu ele la uzină. Acolo, la uzină, pictorișta cu expoziția ei s-au aflat ca la începutul unui drum mare și revelator. În primul rînd, dragostea, și grija, și atenția cu care au fost primite și găzduite tablourile ei. Prin munca lor și cu priceperea lor, muncitorii au organizat în foaierea teatrului din uzină un salon de expoziție mai frumos, mai elegant, mai luminos decât toate sălile de expoziție din București. Aceasta era prima apreciere și prețuire dată de muncitorii picturii. Pe urmă, au urmat timp de trei săptămîni, celelalte revelații: valurile de muncitori veniți să vadă expoziția; muncitori de la „23 August” — veniți și ei să vadă această expoziție; muncitori de pe șantierul Vatra Luminoasă — au venit și ei să vadă expoziția. Interes, pasiune, dragoste, bucurie pentru pictură, pregătire, capacitate, simț al artei, atracție pentru pictură. Pictura este a acestor oameni ai muncii, pentru că ea se află în ei, printre cerințele lor firești. Sintem datori să le-o dăm.

Pictorișta s-a întors de acolo cu două mari caiete pline cu schițe, cu lucrări făcute acolo, cu chipuri și idei luate de acolo. S-a întors mult îmbogățit, inspirat.

Ce altceva ar vrea un pictor, un creator decât ca opera lui și el să întreprindă o lungă călătorie prin lumea noastră, o lungă confruntare și îmbogățire continuă prin acest contact firesc și nemijlocit cu oamenii.

Generoase, pline de sensibilitate, cu un simț sigur și evoluat al frumosului, setoase de artă — ca de un izvor al lor — masele de muncitori și țărani deschid larg porțile uzinelor, fabricilor, cluburilor, sălilor mari, căminelor culturale, chemînd la ele pictura, — toată țara devine o casă, un imens salon pentru pictură.

Pictura poate să circule, poate să cutureiere: chemată de popor, a și început să umble, — am întîlnit-o în Dobrogea, în Bărăgan, lângă oțelul fierbinte al Hunedoarei, la țărmlul Mării Bicăzului, — a și început să se întoarcă la oamenii și la locurile care au inspirat-o și o inspiră.

Mii de porți, mii de uși îi sînt larg deschise și e primită cu o mare noblețe. Drumul lung prin lume îi va da strălucire și viață lungă. Drağı pictori, porniți cu ea mai departe la drum și lăsați-o să zboare — împodobiți și răsplătiți prin tablourile voastre frumusețea, și eroismul, și munca acestui popor — și lăsați-le să zboare, așa ca muzica și poezia...

Consumatori de frumos

Pe marginea unei expoziții personale la uzina „Republica”

Confruntarea cu artist plastic cu uzina nu o fac pentru prima oară. Am avut nemăratele ocazii, să lucrez în uzine pentru diverse publicații, să duc discuții despre artă și să cunosc preocupările oamenilor.

Am fost la uzinele „Tudor Vladimirescu”, „23 August”, „1 Mai”, „Steagul Roșu”, „Grivita Rosie”, „Vasile Roaită” și altele. În general am făcut portretele celor mai buni oameni din uzină și astfel am reușit să cunosc ceva din sufletul celor ce mi-au pozat, din gândurile lor.

Nu trebuie să insist asupra bucuriei ce am simțit-o cînd mi s-a comunicat dorința tineretului de la uzina „Republica” de a aduce expoziția personală la ei în uzină.

Expoziția a fost deschisă în uzină între 22 aprilie și 9 mai a.c. O nouă confruntare cu publicul, direct și pretentios. Cred că am cîștigat mult ca plastician din această expoziție. Am avut întîlniri cu muncitorii uzinei „Republica”, uzinei „23 August” și cu un grup de constructori de pe șantierul Mihai Bravu.

Sincer vorbind, după ce am auzit părerile a foarte mulți tovarăși, am reflectat mai mult la ceea ce am de făcut, la problemele artei noastre.

Vreau în urma experienței cîștigate în uzină să lucrez în așa fel, ca oamenii cărora mă adresez să-mi înțeleagă tablourile și intențiile. Consider un eșec cînd ești întrebat în fața unui tablou ce ai vrut să spui în el, ce reprezintă și tu să traduci, să faci eforturi, să te explici.

Oare cînd vorbești curenți și ai de spus o idee, nu trebuie ca prin puține cuvinte să fii explicit?

Am întîlnit în uzină adevărați iubitori de frumos, muncitori ce fac featură, cîntă, pictează, prieteni sinceri și devotați celor ce le cîștigă prietenia, celor ce le înfrumusețează viața prin arta lor.

Am văzut frumosul cotidian. Tov. Anuța Gheorghită avea pe o măsuță lângă mașină o vază cu lalele. Tovarășul Popa, a găsit o vrăbiuță care își rupsesse o arpă și o îngrijește s-o vindece pentru a-i reda libertatea, la vară. Îi aduce mîncare, i-a făcut și penicilină, o scoate zilnic la aer. Mai e nevoie să-i descriu sufletul? Mi-a rămas imagi-



Din ciclul de desene „Consumatori de frumos”

Desen de TIA PELTZ

nea unei mîini mari, puternice, mîna ce știe să muncească, făcută pumn ca să țină în ea cea mai plîpîndă viață — o păsărică. Un om ca acesta cred că știe să se poarte și su suflute omenești. Sau Constantin Simion, brigadier pe șantierul de construcții Mihai Bravu cu care am stat mai mult de vorbă, mi-a pomenit de tablourile ce și le-a cumpărat pentru casă și m-a rugat să viu să le văd.

Acum îmi continui documentarea în uzina „Republica”. Nu mai am probleme în găsirea temelor de lucru. Tot ce e frumos e tematic. Munca, odihna, dragostea, arta, totul e temă, tot ce e sincer e temă.

Îmi propun să fiu receptivă în arta ce o fac, să dau noilor mei prieteni lucrări pe care să poată să-și odihnească ochii, după muncă, câteva clipe.

Ciclul la care lucrez va purta titlul „Consumatori de frumos”. Prin contrast voi avea și un subtitlu: „Unii vizitatori de expoziție”, unde voi satiriza, o anume categorie de așa-zisi „prețioși”.

Închei mulțumind tovarășilor din uzină, pentru ajutorul prețios, artistic, ce l-am cîștigat la ei.

TIA PELTZ

CRAVATA ROȘIE

Nr. 12 REVISTA PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR 1963
EDITATĂ DE C.C. AL U.T.M.



Inf. 1963
Expoziția de grafică: TIA PELTZ

Intotdeauna am destul în lucrările Tiei Peltz — prezente la expoziții, dar mai cu seamă în coloanele ziarelor și revistelor — un desen sigur și constructiv, expresia vie și viguroasă conturată a chipurilor umane, adâncimea observației străbătută de o caldă și vibrantă dragoste pentru frumusețea lumii. Evident, Tia Peltz este înestrată cu un talent ce vadește sensibil și discernămintul în fixarea nuanțată, plină de gingașie, a diverselor aspecte contemporane. Multe din lucrările sale atestă o concepție unitară, un limbaj plastic în care gravitatea se împletește cu grația juvenilă, cu minuirea acelor elemente menite să caracterizeze o mișcare, o altitudine și să confere imaginii artistice încărcături afective majore.

De astă dată tinăra graficiană expune la Galerile de artă din Calea Victoriei un număr de lucrări care fac să sesizăm și mai pregnant verva notației și inventivitatea cu care atacă noi și interesante subiecte din cea mai vie actualitate. Privirea vizitatorului este solicitată de prospețimea inspirației ca și de valoarea lirică cu exagerarea fină umoristică cu care artista îmbracă imaginile sale. Urmărind mai mult mobilitatea formei decât un rezumat al liniei, Tia Peltz se oprește mai ales la impresii, cele mai multe dintre lucrările sale reușind să indice resurse de aprecia-bilă emotivitate — mai cu seamă în prezentarea chipurilor de copii. De fapt explorarea „universului”, a diferitelor stări sufletești a micilor săi eroi vânză în diferite ipostaze, într-un ton cînd grav, meditativ, cînd plin de candoarea virstei lor fragede — a inspirat lucrări executate fie în tehnica monotipului, fie în litografie, care surprind noul în înfățișarea și psihologia copiilor de azi. Sînt adevărate poeme în imagini închinată copilăriei ferice, vechii noi din patria noastră. Asemenea imagini ca „Surorile”, „Prima zi de școală” și „Bănuța” sînt ingenios realizate prin ritmul viu, prin alitudinea demnă, diferențiată, prin bucuria sau importanța seriozității care se citește în ochii mari și încoditori ai micilor personaje cu trăsături individualizate. Interesante sînt și monotipurile colorate, în care Tia Peltz consemnează cu simplitate și adevăr chipuri de colectivități, participanți la „Biennale teatrului de amatori 1962”. În toate acestea, în luminositatea cromatică ca și în linia clară, judicioasă compusă, simțim nevoia artistei de a depăși limitele simplei contemplații, a pitorescului în sine. Multe din acestea rămîn însă la stadiul de schiță. Mai reușite din acest punct de vedere ne apar acele lucrări pe care autoarea le-a intitulat „Vremuri trecute” și „Orori fasciste”. Alături cu vehemență rațiile vechii societăți, chipul hidos al războiului, Tia Peltz realizează în aceste lucrări imagini ample, generalizatoare, cu valoare combativă satirică autentică. În această privință ele reprezintă o nouă și interesantă latură a artei sale. Dorim să credem că tinăra graficiană Tia Peltz va solicita mai mult în lucrările sale viitoare concinștea desenului și sinteza plastică, îndepăr-tînd detaliile inutile și o obișnuită care începe să devină manieră.

LILICA (Boteni-Muscel)



szélesítésére, a könyvbarátok szá-mának növelésére.
Elsőre 1963
Fiatal művész kiállítása a fővárosban

A napokban nyílt meg a fővárosi Képzőművészeti Alap Victoriel úti kiállítástermében Tia Peltz festményeinek és grafikai munkáinak kiállítása. A fiatal művész négyven újabb festményét és grafikáját tekinthetik meg a látogatók. A kiállítás megnyitásán számos képzőművész, műkritikus és író volt jelen. A kiállított művek a megnyitás napjától nagy népszerűségnek örvendnek, s ez Tia Peltz kiállított munkái — a munkások és kollektivisták, írók és művészek arcképei, a gyermekarcképek — magas művészi színvonalának köszönhető.



Tia Peltz: Musceli fiú (tempera)

60zet. literaró
Joi 11 Apr. 1963

carnet plastic

TIA PELTZ

Cititorul gazetelor de literatură cunoaște numele Tiei Peltz, autoare a numeroase desene publicate în paginile lor; el știe că unul din domeniile de investigație preferate de autoare este lumea copiilor, — dar știe, de asemeni, că talentul ei se manifestă și în imaginile satirice care condamnă tarele unei lumi azi dispărute. Expoziția actuală, la Galerile Fondului Plastic din Calea Victoriei, a doua pe care o deschide autoarea, cuprinde monotipuri și litografii, lucrări în tempera și tuș. Ele se înscriu tematic în sferile de care vorbeam mai sus. În portretele de copii autoarea dovedește puțința de a sesiza o gamă variată de sentimente și atitudini. Delicatețea și gingașia cu care sînt desenate „Surorile” — ca să vorbim de una din lucrările în alb-negru ce produc o bună impresie în expoziție — ne fac să ne gândim că poate ar fi fost mai potrivit ca în locul multor lucrări în culori, să fi putut privi unele ca aceea pe care am pomenit-o mai sus. Pe lângă seria de portrete, Tia Peltz ne prezintă un ciclu grafic realizat la Biennale teatrului de amatori în 1962, ciclurile „Vremuri trecute” și „Orori fasciste”.

Desenul „Amator”, în care personajul e văzut din spate, în fața sevalului, are haz. Reveniriile cu penita, într-o lucrare ca „Distracție duminicală”, dăunează poate plasticității create prin săvârșirea de negru. Observăm unghiurile mai puțin comune și paginașia aparținând din „Ultimele drum” și „Cioba”.



GAZETA LITERARĂ ●

II 18 II 17

Rom. Lib. 614963



„Bănuța”

TIA PELTZ

Expozițiile Vasile Melica și Tia Peltz

O expoziție colectivă de proporții permite comparații și oferă o viziune de ansamblu; în același timp, presupune, din partea privitorului, o anume experiență și deprindere a contactului cu arta, pentru a putea aprecia, din puține lucrări, contribuția fiecărui artist în parte. Expoziția personală este în schimb adevăratul laborator în care, pas cu pas, crește rodnică experiența a înțelegerii, asimilării și trăirii frumosului în opera de artă.

Expoziția de pictură a lui Vasile Melica înseamnă, din acest punct de vedere, un moment de mare satisfacție artistică. În mijlocul tablourilor — peisaje, naturi moarte, peisaje industriale și peisaje urbane memorabile, înfățișând case în care au locuit eroi ai clasei muncitoare sau în care s-au desfășurat acțiuni din lupta revoluționară a poporului — vizitatorii iau dintr-odată contact, peste arta lui V. Melica, sobră, solidă, plină de emoție reținută, cu tradițiile cele mai valoroase ale picturii românești moderne. V. Melica este un artist care și prețuiește și și iubeste înaintașii: lucrul este vizibil în fiecare trăsătură de pensulă. În chip firesc, el a înțeles că rolul său este să ducă mai departe aceste tradiții, valorificându-le în spirit nou. De aici, acea impresie generală de seriozitate și temeinicie a gândirii plastice, acea siguranță în mișcare, acea continuitate în emoția vibrantă, dar echilibrată, care se desprinde din foarte unitara expoziție și atestă categoric marile resurse ale tradițiilor artistice naționale.

Trainele învățături dobândite îndesebî din studiu atent al picturii măștrilor Dimitrie Ghiță și Marius Bunescu s-au prefăcut la V. Melica în trăsături originale, păstrînd însă ceea ce era mai prețios în lucrările măștrilor: soliditatea construcției, armoniile coloristice nuanțate și subtile în simplitate, sinceritatea expresiei. Nicăieri vreo ostentație: pe drumul sigur al realismului, pictorul întâlnește, fără ocoluri, mijloacele care-i sînt necesare și, astfel, un desen bine și ferm lucrat, o culoare consistentă, pe cît de viguroasă pe aît de suplă, dau și celor mai modeste aspecte ale realității un adînc relief de poezie și nîmbul durabilității. Ca și Bunescu, Me-

lica știe să descopere lirismul expresiv al caselor și al copacilor defrunziți; ca și Ghiță, intensă viață afectivă a naturii calme. În plus, el aduce o sensibilitate personală în fața înțelesului istoric al vieții: așa se conturează tîlcul reculeselor gînduri și sentimente pe care ni le transmite imagini ca cea a casei în care s-a tipărit ziarul „Scinteia” în perioada 1934—1938, sau a casei din str. Ecoului. Și în genul naturii moarte, personalitatea artistului se afirmă cu trăsături caracteristice, discret dar precis subliniate. „Florile” (cală) și „Ceramica veche din Transilvania” nu se opresc doar la valorile decorative ale picturii de acest fel; o pulsație umană le introduce într-o sferă familiară și caldă, apropiată de inima privitorului.

★

Tinăra graficiană Tia Peltz a reperțat cu expoziția de gravură — monotipuri și litografii — un remarcabil succes de public. Faptul e simptomatic și merită să fie reținut. Brio-ul temperamental, fantezia, inventivitatea și umorul fin sînt calități care atrag, fără îndolală. Dar lucrările Tia Peltz nu oferă numai aît. Interesantă este însăși amplitudinea în registrul de extreme pe care știe să le atingă. De la jucăușele imagini de copii — incântător colorate — și scenele pitorești surprinse în timpul bienalei teatrului de amatori din 1962; pînă la dramaticele momente ale ciclului „Orori fasciste”, sau causticele litografii din ciclul „Vremuri trecute”, născute dintr-o aspră viziune monumentală, scara are trepte numeroase și autoarea imaginilor le parcurge cu dibăcie. Tia Peltz nu se repetă și nu cade în manieră; nu se „complace” în propriul ei fel de a vedea și de a lucra, de aceea și este mereu aptă de reînnoiri.

Cred că secretul acesta, foarte prețios, stă în spontaneitatea și încrederea cu care porneste la asaltul realului. Prin aceasta, Tia Peltz definește, o dată cu propriul ei stil de muncă, perspective și aspirații mai generale, valabile pentru orice artist care se reazimă neabătut pe certitudinile mereu la dispoziție ale adevărului vieții.

AMELIA PAVEL

Expoziția Tia Peltz

Tia Peltz este o graficiană cu activitate intensă, autoare a unor ilustrații și desene care au apărut adesea în paginile ziarelor și publicațiilor noastre. Expoziția sa, din sala Fondului Plastic din Calea Victoriei 132, aduce lucrări din ultimii ani, multe din ele executate în tehnica monotipurii. Unele evocă ororile fascismului, altele aduc mărturie din viața celor săraci în vremea orînduirii burghezo-moșierești. („An-

gajare de servitoare”, „La stăpin”) sau surprind satiric moravuri din vremuri trecute („Madam Any-pefitoarea”, „La ghicit”). Un loc mai mare îl ocupă în expoziție lucrările care oglindesc aspecte din realitățile de astăzi ale construcției noastre socialiste, locuri și oameni pe care artista i-a cunoscut în drumurile ei prin țară. („Școala populară de artă din Brăila”, „Amator”, „Pregătire de sărbătoare”, „Sărbătoare”). Un ciclu în care in-

țînim figuri de colecționiști este acela intitulat „Bienala teatrului de amatori 1962”. Iar unele din cele mai interesante lucrări înfățișează cu umor și înțelegere crîmpele din viața copiilor de la noi: figura unei fetițe „Lilița”, „Fluca pescarului”, „Cristian”, „Curiozitate”, chipuri de micuți de la o grădiniță, „Prima zi de școală”, „Elevi din Lunca Boteni”, „Nota 10” ș.a.

Iată o imagine din expoziție: „Bănuța”.



Scoutero 5 April 1963

TIA PELTZ

S I M E Z E

Arto Ploșco

4. 1963

20 x

Tia Peltz e cunoscută publicului de vreo cincisprezece ani, acesta întâlnindu-i adeseori desenele — mai ales ilustrații pentru schițe și reportaje, portrete, compoziții independente, grupate uneori în cicluri (între cele mai recente amintim seriile de « instantanee ») — publicate în diverse reviste și ziare.

Publicul a întâlnit-o apoi pe Tia Peltz la expozițiile de stat — în special la anualele de grafică, pentru ca în 1958 artista să-i ofere o prezentare de ansamblu a activității, la prima sa expoziție personală. Actualitatea, viața de astăzi a copilăriei și a adolescenței fericite, ca un capitol special, precum și amintirea cruntelor exploatare, împilări și asupri din timpul burghez-moșierimii, toate acestea se oglindesc în unele din lucrările pe care Tia Peltz le prezintă la a doua sa expoziție personală, la această nouă confruntare cu publicul. Expoziția are caracterul unui bilanț al activității anilor din urmă.

Cercetînd ansamblul expoziției se conturează că în centrul preocupărilor artistei este omul, reprezentarea lui în imagine artistică, și în special reprezentarea copiilor. Față de copii artista manifestă o simpatie

evidentă care o îndeamnă să-i studieze îndeaproape.

Unul dintre ei (« Curiozitate »), cu obraji buclăși și numai ochi, sprijinit pe o balustradă, privește spre noi cu întreaga sa ființă. Altul (« Prima zi de școală ») pășește încrezător spre sălile de clasă. De obicei, fiecare personaj este un tip aparte, transmițînd privitorului un anume gând, un anume sentiment: « Cristian », o personalitate în devenire, cu bucuria copilăriei înaintea sa, « Elevi din Lunca-Boteni », doi puști, surprinși instantaneu cu umor, « Nota 10 », din nou doi copii, de data aceasta o fetiță secundîndu-l pe fericitul cu nota 10. Lucrările amintite vădesc interesul artistei pentru picturalitatea imaginii. Amintim, de asemenea, « Primăvara », o compoziție simbolică plină de sentiment. Abordînd monotipul, dar nestăpînindu-i încă pe deplin tehnica, la aceste lucrări în culori se remarcă diferența de nivel în ceea ce privește măiestria — și în consecință în ceea ce privește mesajul artistic.

Tia Peltz vădește însă o reală evoluție în ceea ce privește stăpînirea litografiei. În lucrări executate



▲ TIA PELTZ: Bănuța

TIA PELTZ: Lilica ▶

recent ca « Bănuța », « Lilica », « Surorile », « Copil », « Fetiță », « Spectacol », litografia e lucrată cu mai mult meșteșug, se remarcă treceri nuanțate de la alb la negru, favorizînd expresivitatea unor linii pronunțate (de obicei de contur), care evidențiază volume și forme.

În expoziție, alte lucrări oglindesc aspecte luate din viața cotidiană, atenției privitorului impunîndu-i-se și imaginile cu subiecte inspirate din spectacolele bienalei artiștilor amatori, desfășurate anul trecut. Ultimele pregătiri pentru spectacol, așteptarea intrării în scenă sau chipurile acestor entuziaști ai muncii culturale constituie tot atîtea prilejuri pentru artistă de a-și lărgi gama de preocupări.

Manifestînd variate preocupări, artista prezintă, într-o serie de litografii, crîmpee ale unei lumi apuse — ciclurile « Vremuri trecute » și « Orori fasciste » — unde umorul este înlocuit prin sarcasm, gingășia prin dramatism, imaginea poetică printr-o compoziție expresivă, zguduitoare. Amintirea trecutului ca și actualitatea, cotidianul, oferă sursele principale de inspirație ale artistei.

H. H.



1719

11/07

11 08

602. Lit.
14. Dec. 1961



TIA PELTZ

„Colectivista”

DESENE DE TIA PELTZ



Puișor, la 5 luni



Puiu la... și 5 luni



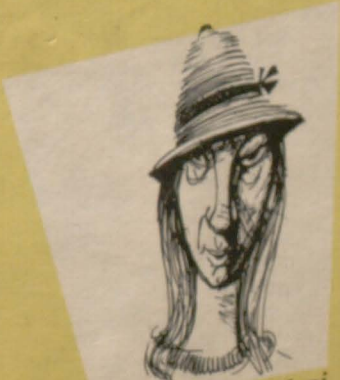
Mielușu, la 5 ani și 4 luni



Mielu la... și 4 luni



Cocușă, la 8 luni



Cocușă la și... 8 luni

DESENE ÎNGROȘATE
PENTRU NUME MICI,
CIUDATE

15 Dec. 462 W. 1961

Gaz. Lit.
sept. 1961



Instantanee în creion



„Săptămîna
Economiei”
(sus).

Preștidigitate
la circ... (mij-
loc).

Ieșirea prin
Sărindar... (jos)

Desene de
TIA PELTZ

Flacăra
1962



Februarie 1962

Agosto Atercia 1962/12/10



TIA PELTZ

Copil de colectivist

Ilust. — Franz J. Bulhardt



Ag. Lit. 1962

Desen de TIA PELTZ

A scrie - scriiete

Desene de Tia PELTZ



— Maestre, e destul!



Cum înțeleg unii tineri
scriitori să facă literatură.

— Eu nu citesc, eu scriu!



— Capul în nori, picioarele... pe pământ.



— Nene, și eu am învățat să scriu
și vă rog să mă publicați și pe
mine. Pa!

+ Lucrarea Julie 1962

Vitrina cu curiozități

Sc. + meut
1962
22 iulie



- Eu sint o nouă specie de gâlnacee: cocoșul de bulevard. Așa-i că sint drăguț.



- Vreți să știți secretul coafurii mele frapante? Se taie părul, se aruncă jos, se amestecă bine cu furcoiul pînă ia forma unei căpițe de fin, după care se pune din nou pe cap. Dacă nu se ține, folosiți o armătură de fier cu glicerină. Dacă vă apasă pe mîntă, lăsați-o acasă (mîntă - n. n.).

- Coafura asta se cheamă „tîfos”. Adevărul e altul: nu mai trebuie să te piepteni niciodată. Așa e modern...



- Eu sint din firea mea romantică și puțin misterioasă. De aceea port o coafură „perdea”. C-așa-s eu, interesantă...



- Eu sint „băiat de oraș”. Asta-i toată autobiografia mea. A, încă un amănunt: a fost cîcă odată pe lume unul Cicero, care avea, dom-le, un cap...



Desene de TIA PELTZ

413



Desen de TIA PELTZ



1 June 1961

Desen de TIA PELTZ

Gay Lit. 961



Desen de TIA PELTZ



Tia PELTZ: „La poarta taberei de pionieri“ (acuarelă)



Tia PELTZ: „Cîmpoterul Stanciu Dumitru, din comuna Aluniș, reg. Pitești“ (tuș)

Flacăra
12 x 1 960

Tia PELTZ

„Se amenajează tabăra de pionieri Budila.“ (acuarelă)





Gay. nr. 1960

Prima zi de școală.



Piș. fruntașul grădiniței din Lunca (Muscel).
Desene de TIA PELTZ



Tia Peltz

Eichmann și acuzatorii lui

Desen de TIA PELTZ

Gay Lit. 11 Mai 1960

